

UI/UX-suunnittelijana digitaalisen suunnittelun konsulttiyrityksessä

Pablo Maas

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Tradenomin tutkinto

Amk-opinnäytetyö

2022

Tiivistelmä

Tekijä(t) Pablo Maas
Tutkinto Tradenomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi UI/UX-suunnittelijana digitaalisen suunnittelun konsulttiyrityksessä
Sivu- ja liitesivumäärä 59 + 0
<p>Tämä opinnäytetyö on päiväkirjana toteutettu katsaus käyttöliittymäsuunnittelijan arkeen. Opinnäytetyössä seurataan suunnittelijan päivittäisiä tavoitteita ja tuloksia kahdeksan viikon seurantajakson ajalta vuoden 2022 lopussa. Lisäksi opinnäytetyö pitää sisällään lähtötilanteen kuvauksen, ja päättyy seurantajakson kokoavaan pohdintaan prosessin kulusta.</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena on kehittää ja pohtia tekijän ammattitaitoa sekä kuvata käyttöliittymäsuunnittelun prosesseja, ja tarjota ratkaisuja päivittäisen työn kehityskohteisiin. Työ käsittelee yleisiä työtehtäviä UX-suunnittelijan näkökulmasta, päivittäiseen työhön liittyviä käytänteitä, prosesseja sekä työkaluja.</p> <p>Opinnäytetyö alkaa johdannolla ja alkukartoituksella. Johdannossa esitellään työn keskeisimmät lähteet ja käsitteet. Opinnäytetyössä ei käytetä yrityksen tai sen asiakkaiden nimiä salassapitovelvollisuuteen vedoten. Alkukartoituksessa perehdytään tekijän työnantajaan, keskeisiin sidosryhmiin sekä työtehtäviin. Osion lopussa tekijä arvioi omaa osaamistaan suhteessa työtehtävien vaatimuksiin.</p> <p>Seurantajakson aikana tehdään päivittäistä raportointia suunnittelijan työstä, ja jokaisen viikon lopussa analysoidaan viikon aikana ilmenneitä huomioita ja tehtyjä havaintoja, sekä peilataan niitä ammatillisiin lähdemateriaaleihin. Viikkoanalyysien avulla pyritään löytämään alakohtaisia teemoja, joiden avulla työntekijän omaa osaamista ja sen kehittymistä seurataan eri osa-alueilla.</p> <p>Työn loppuosassa pohdinnassa käsitellään millaisia vaikutuksia opinnäytetyön päiväkirjan kirjoittamisen prosessilla on ollut tekijään ja hänen päivittäiselleen työlleen. Lisäksi käydään läpi millaisia käytännön toimia työn tekeminen on saanut aikaan. Sekä millaiseen tilanteeseen tekijä jää tulevaisuutta ajatellen.</p>
Asiasanat Design system, käyttökokemus, käyttöliittymäsuunnittelu, saavutettavuus, digitaalinen vastuullisuus

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Tietoperusta	1
1.2	Opinnäytetyössä esiintyvät nimet.....	1
1.3	Keskeiset ammattikäsitteet.....	2
2	Lähtötilanteen kuvaus	4
2.1	Yritys ja toimintaympäristö.....	4
2.2	Sidosryhmien esittely.....	5
2.3	Työtehtävät ja tarvittava osaaminen.....	6
2.4	Oman osaamisen arviointi suhteessa työtehtävien vaatimuksiin	9
3	Päiväkirjaraportointi.....	11
3.1	Seurantaviikko 1 / 40/2022	11
3.2	Seurantaviikko 2 / 41/2022	17
3.3	Seurantaviikko 3 / 42/2022	22
3.4	Seurantaviikko 4 / 43/2022	29
3.5	Seurantaviikko 5 / 44/2022	35
3.6	Seurantaviikko 6 / 45/2022	41
3.7	Seurantaviikko 7 / 46/2022	46
4	Pohdinta	58
	Lähteet	60

1 Johdanto

Päiväkirjaopinnäytetyöni tarkoituksena on tarkastella ja analysoida digitaalisen palveluiden ja erityisesti käyttöliittymä- ja käyttökokemussuunnittelijan roolia digitaalista suunnittelua ja konsultointia tarjoavassa yrityksessä. Työ on päiväkirjamuotoinen ja se muodostuu alkutilanteen kartoituksesta, kahdeksan viikon seurantajaksoille ajoittuvista päiväkirjamerkinnöistä ja niiden viikkotasoisista analysoinneista. Päiväkirjamerkinnät alkavat viikosta 40 eteenpäin ja päättyvät viikolla 48. Seurantajakson päätteeksi teen kootusta aineistosta vielä yhteenvetona pohdintaa ja päätelmiä seuranta-aikana tapahtuneesta kehityksestä. Päiväkirjaopinnäytetyön tarkoituksena on seurata ammatillista kehittymistäni sekä auttaa selvittämään ammatillisia tavoitteitani sekä suuntaa tulevaisuudessa.

1.1 Tietoperusta

Opinnäytetyössäni käytän analysointiin erilaisia alaan liittyviä teoksia, blogikirjoituksia, artikkeleita sekä teknisiä dokumentteja. Ensimmäisiksi teoksiksi valitsin kaksi alan merkittävää teosta, joiden aihealueet koskettavat päivittäisen työntekoni sisältöä, ja tukevat ammatillisia tavoitteitani.

Don Normanin *The Design of Everyday Things – Revised and expanded edition* keskittyy siihen, kuinka muotoilu toimii kommunikointivälineenä kohteen ja sen käyttäjän välillä. Samanaikaisesti Norman käsittelee myös sitä, miten tätä kommunikaatiota voidaan optimoida, jotta kohteen käyttökokemuksesta tulee mahdollisimman toimiva. (Norman 2013.)

Brad Frostin *Atomic Design* -kirja esittelee atomisen suunnittelun metodologiaa käyttöliittymäsuunnittelun näkökulmasta. Kirjassa syvennytään siihen, miten tehokkaaseen käyttöliittymäsuunnitteluun tarvitaan harkittuja hierarkioita sekä järjestelmällisiä elementtikirjastoja ja kuinka rakennettua suunnittelujärjestelmää hyödynnetään kokonaisuutena yrityksen strategiassa. (Frost 2016.)

1.2 Opinnäytetyössä esiintyvät nimet

Työnantajaani liittyvät nimet, tuotteet ja yritykset sekä yhteistyökumppanit ovat luottamuksellista tietoa, jonka mainitsemiseen tarvitaan erillinen sopimus jokaiselta mainitulta taholta.

Mainitsemiseen tarvittavien lupien kysymisen prosessin välttämiseksi opinnäytetyössäni en tule käyttämään nimiä tai hyödynnän viitteitä tahojen nimeämisen välttämiseksi.

1.3 Keskeiset ammattikäsitteet

Adobe XD	Käyttöliittymäsuunnitteluun tarkoitettu suunnitteluohjelmisto, jonka omistaa yhtiö nimeltään Adobe.
Benchmarking	Englannin kielestä tuleva sana, joka viittaa vertailuanalyysiin, jolla etsitään olemassa olevia vastaavia esimerkkejä.
Dark mode	Tummalle väriskaalalle suunniteltu ja toteutettu sivuston tai ohjelmiston käyttötila. Tumma käyttötila on usein valittavissa oleva vaihtoehto perinteisemmälle vaalealle pohjalle perustuvalla käyttötilalla.
Design lead	Projektin suunnittelun osuudesta vastaava henkilö.
Drupal	Ilmainen, avoimeen lähdekoodiin perustuva sisällönhallintaohjelmisto (Drupal s.a.).
Design system	Suunnittelujärjestelmä on yhteen koottu kokoelma standardeja, joiden tarkoituksena on hallita suunnittelua kokonaisvaltaisessa mittakaavassa uudelleenkäytettävien komponenttien ja elementtien avulla (Fessenden 2021).
Figma	Käyttöliittymäsuunnitteluun tarkoitettu suunnitteluohjelmisto.
Miro	Online toimiva yhteistyöalusta ja suunnitteluohjelmisto.
InVision	Toiminnallisten prototyyppien luomiseen käytettävä online-ohjelmisto.
Front lead	Projektin teknistä käyttöliittymäpuolen toteutusta ohjaava ja sen edistymisestä vastaava henkilö.
Sketch	Käyttöliittymäsuunnitteluun tarkoitettu suunnitteluohjelmisto.
Sprinttialaveri	Scrum-työskentelymetodin suunnittelutyökalu. Säännöllisesti toistuvassa palaverissa käydään ajanjakson

aikana projektin osalta toteutuneita ja suunnitellaan seuravan ajanjakson työtehtäviä.

Tech lead

Projektin teknistä toteutusta ohjaava ja sen edistymisestä vastaava henkilö.

UI

lyhenne tulee englannin kielestä ja muodostuu sanoista User Interface tarkoittaen suomeksi käyttöliittymää. UI on alalla yleisesti vakiintunut termi, jota käytetään itsenäisesti kuin myös yhdessä UX-lyhenteen kanssa.

UX

lyhenne tulee englannin kielestä ja muodostuu sanoista User Experience tarkoittaen suomeksi käyttökokemusta. UX on alalla yleisesti vakiintunut termi, jota käytetään itsenäisesti kuin myös yhdessä UI-lyhenteen kanssa.

WordPress

Ilmainen avoimeen lähdekoodiin pohjautuva sisällöhallinta- ja sisällön julkaisujärjestelmä.

Zeplin

Projektin visuaalisten design systeemin määrittämisen, elementtien ja käyttöliittymäsuunnitelmien arkistointiin tarkoitettu ohjelmisto.

2 Lähtötilanteen kuvaus

2.1 Yritys ja toimintaympäristö

Työnantajani on vuonna 2011 perustettu digitaalisen suunnittelun konsultointitoimisto, jolla on kolme perustajaa, jotka kaikki työskentelevät yrityksessä erilaisina johtajina sekä esimiehinä. Yrityksen palkkalistoilla on heidän lisäksi 11 suunnittelijaa, joilla on erilaisia erikoistumisalueita ja sitäkin monipuolisempia taustoja. Yrityksen tiimin suhteellisen pienen koon ja osaamisen monipuolisuuden vuoksi sen sisällä ei käytetä hierarkkisia titteleitä tai positioita, vaan kaikki ovat yksinkertaisesti ja tasavertaisesti suunnittelijoita. Henkilöstö voidaan kuitenkin jakaa karkeasti palvelumuotoilijoihin ja käyttöliittymäsuunnittelijoihin.

Yrityksen palvelutarjoamaa on pyritty muutaman viimeisen vuoden ajan uudistamaan kattavammaksi strategisilla päätöksillä ja erityisten taitojen lisäämisellä palkattavan henkilöstön roolien kautta. Pääteemoja yrityksellä on kolme: digitaalinen vastuullisuus, digitaalinen viestintä ja jatkuva oppiminen. Linjatut pääteemat ovat tarkoituksellisesti hieman abstrakteja ja kaikki yrityksen nykyiset projektit toteuttavat yhtä tai useampaa. Kesällä 2022 palvelutarjoamaa tarkennettiin, uudistettiin ja konkretisoitiin vielä paremmin, jotta jatkossa kaikille mukana toiminnassa oleville yrityksen toiminta on selvää. Oman roolini myötä olen päässyt toimimaan kaikkien teemojen parissa, luonnollisesti käyttöliittymä- ja käyttökokemussuunnittelun näkökulmasta.

Työnantajani toimii yhteistyössä sisaryhtiön kanssa, jonka palkkalistalla on noin 80 henkeä. Sisaryrityksen toiminta keskittyy digitaalisten teknisten ratkaisujen toteuttamiseen ja toimitukseen ja sen henkilöstön osaaminen luonnollisesti heijastaa tätä. Laajan ohjelmistokehittäjien ja heitä koordinoivan joukon lisäksi yrityksellä on oma johto, myynti- ja markkinointiosasto sekä henkilöstöstä vastaava osasto. Yhteistyötoiminta on tiivistä ja yritys rakenne tulee ilmi lähinnä virallisessa kontekstissa. Oman työni näkökulmasta teen päivittäistä yhteistyötä erityisesti sisaryrityksen projektipäälliköiden ja ohjelmistokehittäjien kanssa.

Sisaryrityksen ydinosaaminen perustuu verkkopohjaisen sisällönhallintajärjestelmä Drupalin ohjelmistokehykseen. Toinen sisällönhallintajärjestelmä, jota yritys toimittaa on WordPress. Linjaus vaikuttaa omaan suunnittelutyöhöni siitä näkökulmasta, että useassa projektissa joudun toimimaan Drupalin tai WordPressin asettamisessa teknisissä määrittelyissä ja vaatimuksissa. Sisaryrityksen tarjoamaan kuuluu laajasti muutakin teknistä digitaalista osaamista, mutta sen vaikutus omaan toimenkuvaani on vähäisempi ja siksi en keskity tässä työssä siihen. Työnantajani on sisaryhtiön ensisijainen suunnittelukumppani. Suunnittelutiimillä on kuitenkin myös muita teknisiä yhteistyö- ja toimittajakumppaneita.

2.2 Sidosryhmien esittely

Työnantajani toimii ensisijaisesti digitaalisten palveluiden konsultoinnin kentällä. Asiakaskunta muodostuu sekä julkisista että yksityisistä toimijoista, monilta eri toimialoilta. Erityisesti kuitenkin korostuvat korkeakoulut, teollisuus- ja finanssialan yritykset, kaupungit sekä energiayhtiöt. Loput asiakkuuksista ovat yksittäisiä eri alojen edustajia. Tällä hetkellä enemmistö projekteista, joihin osallistun ovat korkeakouluja. Koska korkeakouluprojekteja on niin monta, tässä opinnäytetyössä tulen käyttämään aakkosia, kun viittaan eri korkeakouluasiakkuuksiin niiden erottamiseksi toisistaan.

Suurimmalle osalle korkeakouluista työnantajani on toimittanut sivustouudistuksia, jotka ovat toteutuneet ennen työsuhteeni alkua, ja nyt asiakkuus keskittyy monen osalta jatkuvaan kehitystyöhön. Tämä tarkoittaa, että toimeksiannot ovat yleensä pienempiä osia, jotka perustuvat asiakkaan tarpeeseen. Keväällä pääsin korkeakoulu J:n sivustouudistukseen mukaan, jossa kaikki suunniteltiin alusta. Sivusto on nyt teknisessä toteutusvaiheessa, mikä tarkoittaa että suunnittelusta on lähinnä enää tarkentavia määrittelyjä jäljellä.

Korkeakoulujen lisäksi osallistun matkailualan toimijan sivuston jatkuvaan kehitykseen sekä energiatuotantoyhtiön asiakasportaalin jatkuvaan kehitykseen. Opinnäytetyön aloittamisen aikana sain myös toimeksiannon järjestöasiakkaalta, joskin projekti on pienempi ja poikkeuksellinen, sillä autamme asiakasta sivustouudistuksen kilpailutuksen määrittelyssä.

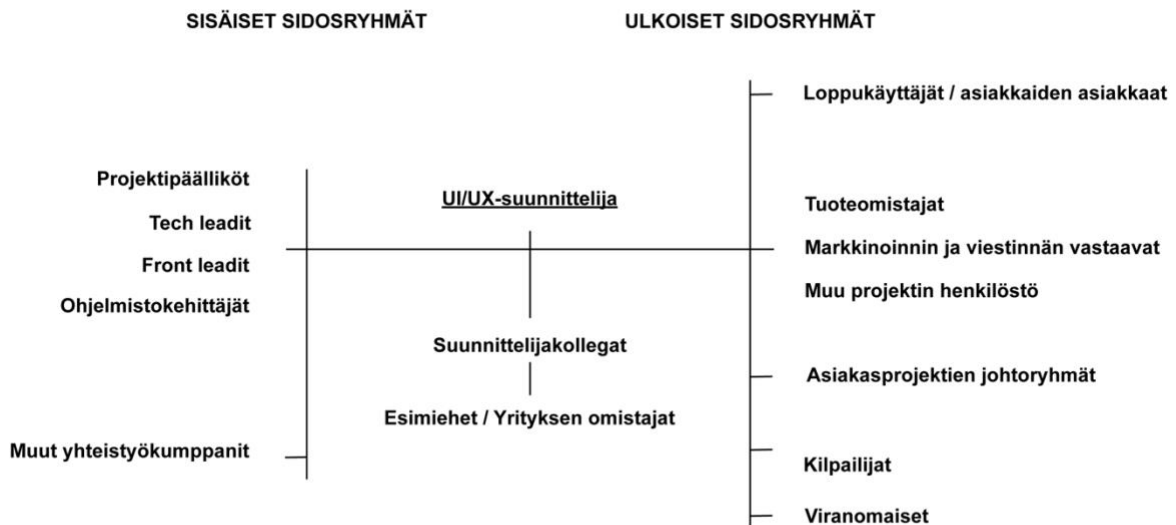
UI/UX-suunnittelun näkökulmasta tärkeimpiä sisäisiä sidosryhmiä ovat esimieheni ja yrityksen omistajat sekä kollegani. Sen lisäksi ryhmään kuuluvat sisäryhtymien eri tahot, erityisesti projektipäälliköt, tech leadit eli projektin teknisestä vetovastuusta vastaavat henkilöt, front leadit eli tuotteen ulkoasun teknisestä toteutuksesta vastaavat henkilöt sekä itse teknisestä toteutusta suorittavat ohjelmistokehittäjät.

Kun puhutaan ulkoisista sidosryhmistä, aloittaisin niistä, jotka toimivat lähimpänä suunnittelijaa. Joissakin asiakkuuksissa projektia vetävät ja hallinnoivat asiakkaan puolelta tuoteomistajat tai projektipäälliköt. Oma huomioni on, että heidän kanssaan käyttöliittymien suunnitteluun liittyvät haasteet ovat yhteisiä ja niihin etsitään yhdessä parasta ratkaisua. Toinen täysin verrannollinen ryhmä ovat viestinnän ja markkinoinnin edustajat, jotka käytännössä tekevät vastaavaa työtä kuin tuoteomistajat. Viestinnän ja markkinoinnin edustajat keskittyvät osaamisensa puolesta hyvin usein kuitenkin tiiviisti sisällöntuotannolliseen näkökulmaan ja kokemukseni pohjalta odottavat suunnittelutoimeksiannoilta enemmän palvelevaa ja välitöntä ratkaisukeskeistä otetta. Projektista vastaavia ohjaa tietysti heidän organisaatioidensa johtoryhmät, jotka päättävät muun muassa budjetista. Asiakkaan sivuston tai digitaalisen tuotteen suunnittelua ohjaa tietysti myös tuotteen

loppukäyttäjät, jotka projektista riippuen ovat asiakkaan omat asiakkaat tai muut sidosryhmät.

Yrityksen, niin työnantajani kuin asiakkaidenkin, toimintaa ohjaavat myös viranomaiset. Käyttöliittymäsuunnitteluun vaikuttaa erityisesti digipalvelulaki, joka toteuttaa Suomessa EU:n saavutettavuusdirektiiviä. Saavutettavuusdirektiivin ja digipalvelulain tavoite on edistää kaikkien ihmisten mahdollisuutta toimia digitaalisten palveluiden äärellä tasavertaisesti ja se koskee erityisesti julkisen hallinnon organisaatioita sekä osaa järjestöistä ja yrityksistä. Käytännössä direktiivi ja laki velvoittavat noudattamaan WCAG 2.0 -ohjeistusta, joka on maailmanlaajuinen digitaalisen saavutettavuuden säännöstö. WCAG-ohjeistuksesta vastaa World Wide Web -konsortio eli W3C. Saavutettavuus vaikuttaa muun muassa tuotteen ulkonäköön ja rakenteeseen. (Valtionvarainministeriö s.a.; Saavutettavasti.fi 2022.)

Sidosryhmien asemointi UI/UX-suunnittelijan rooliin nähden on tarkasteltavissa oheisessa Kuviossa 1.

Kuvio 1 Sidosryhmät työpaikalla

2.3 Työtehtävät ja tarvittava osaaminen

Työtehtäväni keskittyvät ensisijaisesti käyttöliittymä- ja käyttökokemussuunnitteluun sekä niihin liittyviin osa-alueisiin. Henkilökohtaisesti pyrin siihen, että työtehtäväni painottuvat visuaalisen

aineiston tuottamiseen, sillä koen sen vahvuudekseni ja ainakin tällä hetkellä haluan keskittää kehittymiseni tälle osa-alueelle. Vaikka koen että visuaalisuus on vahvuuteni, niin toki työnkuvaani sisältyy paljon muutakin.

Jos tarkastelen työtäni mahdollisimman kattavan ja monivaiheisen suunnitteluprosessin näkökulmasta, se alkaa usein tiedonkeruulla ja ymmärryksellä. Tietoa asiakkaasta tai sen tarjoaman palvelun käyttäjistä kerätään, riippuen projektin tavoitteista, muun muassa käyttäjähaastatteluiden, digitaalisten kyselyiden ja työpajojen avulla. Tutkimusvaihe painottuu voimakkaasti palvelumuotoilun toiminnan alueeseen ja silloin lähes poikkeuksetta minulla on ilo saada työskennellä yhteistyössä suunnittelijakollegoitteni kanssa. Erityisesti COVID-19 -pandemian jälkeisessä maailmassa etätyöskentelystä on tullut vakiintunut työskentelymalli ja nykyään tutkimusvaiheen työpajat pidetään etänä. Reaktiona tälle olemme ottaneet käyttöön online-yhteistyöalusta Miron, joka on osoittautunut arvokkaaksi työkaluksi sekä sen helppokäyttöisyyden, että monipuolisten dokumentointimahdollisuuksien näkökulmasta.

Ymmärrys- eli tutkimusvaiheen päättyessä siirrytään kerätyn ja analysoidun tiedon teoriasta konkretiaan eli käyttökokemusprosessin visualisointiin. Tämä vaihe alkaa projektin perustan luomisella. Perusta muodostuu yleensä projektin tarjoustaan varten tai projektin alkuvaiheessa tehdystä vaatimusmäärittelystä, asiakkaan olemassa olevasta brändiohjeistuksesta sekä valitun teknisen järjestelmän teknisistä määrittelyistä. Suunnittelutyön ohjelmistona toimii yrityksessämme Sketch, joka on ominaisuuksiltaan vastaavanlainen suunnittelutyökalu kuin Figma tai Adobe XD.

Yrityksemme käyttöliittymäsuunnitteluprosessi perustuu vahvasti atomisen suunnittelun metodologiaan sekä sen pohjalle rakentuvaan design system -järjestelmään. Design systeemi kokoaa suunnittelun perustiedot kuten värit, fontit, suunnittelun pohjalla käytettävän pohjaruudun ja saavutettavuusmäärittelyt yhteen tyylikirjastoon, jota yhteistyökumppaneiden tulisi noudattaa toteuttaessaan omia osuuksiaan projektissa. Yleisesti vakiintuneessa atomisen suunnittelun toimintamallissa työ lähtee atomeista, kokonaisuuden pienimmistä elementeistä. Atomit muodostavat erilaisista yhdistelmistään moduulimaisia kokonaisuuksia, joita kutsutaan vuorostaan molekyyleiksi. Molekyyliden ja atomien yhdistelmät muodostavat suurempia elementtien kokonaisuuksia, joita kutsutaan organismeiksi. Lopulta organismien, molekyyliden ja atomien joukko muodostaa mitä voidaan ymmärtää jo sivupohjiksi.

Käyttöliittymien rakentaminen lähtee usein rautalankamallinnuksen teosta. Silloin brändinmukaisten elementtien sijaan rakennetaan käyttäjäpolkuja ja sisältöä luonnostelevia yksinkertaisempia visualisointeja. Rautalankamallien pohjalta lähdetään rakentamaan lopullista ulkoasua varten sivuston elementtejä, jotka huomioivat tekniset vaatimukset ja asiakkaan brändin sekä sivuston tavoitteet.

Riippuen projektista ja sen budjetin suomista mahdollisuuksista, varmennetaan uusien käyttöliittymien toiminnallisuuksien ja sisällön paikkansapitävyys usein testauksella. Yleensä sitä varten toteutetaan erillinen käyttöominaisuuksiltaan rajoitettu prototyyppi, joka kuitenkin muistuttaa kokemukseltaan mahdollisimman paljon lopullista sivustoa tai sovellusta eli tuotetta.

Yrityksessämme Sketchilla toteutettu käyttöliittymäsuunnitelma tehdään klikkailtavaksi prototyyppiksi InVision-nimisen sovelluksen avulla. Toiminnaltaan verkossa käytettävä InVision-ohjelmisto linkittää ladatut käyttöliittymät haluttujen elementtien osalta toisiinsa sekä animoi hyvin kevyesti käyttöliittymien käyttäytymistä verkossa. Käyttöliittymätestauksissa testaaaja pyydetään ilmaisemaan kokemuksiaan ja mielipiteitään käyttöliittymistä ja niiden käytettävyydestä.

Toimeksiannosta riippuu, tarkastellaanko testauksessa jotain tiettyä väitettä käyttöliittymästä vai onko tavoite yleisempi varmistus tuotteen toimivuudesta.

Käyttöliittymien suunnitteluprosessin aikana tuotteen omistavalle asiakkaalle esitetään ja toimitetaan suunnitteluohjeet kommentoitavaksi. Iteraatioita eli tarkastuskierroksia on yleensä muutama, riippuen luonnollisesti toimeksiannon laajuudesta ja projektin budjetista. Kun asiakas hyväksyy käyttöliittymät, ne luovutetaan tekniselle tiimille toteutettavaksi. Tässä prosessissa määritykset, elementit ja käyttöliittymäsuunnitelmat siirretään yrityksessämme Zeplin nimiseen dokumentointialustaan. Zeplin on valikoitunut työkaluksi sen ohjelmistojen monipuolisuuden vuoksi sekä siksi, että se tarjoaa kattavasti lisäominaisuuksillaan tukea käyttöliittymän avaamiseen, dokumentointiin sekä tekniseen näkökulmaan.

Projekteihin sisältyvien design systeemien eli tyylikirjastojen lisäksi olen ollut toteuttamassa omina projekteina asiakkaille itsenäisiä design system –piloteja. Näissä piloteissa asiakkaille on perustettu oma suunnittelujärjestelmä heidän sisäiselle käyttäjärajapinnalleen, ja heitä opetetaan sekä opastetaan järjestelmän toimeenpanossa, käytössä ja kehityksessä.

Vahvan suunnitteluohjelmistojen taitojen ja aikaisemman markkinointikokemukseni vuoksi suunnittelen ja tuotan tarvittaessa muutakin visuaalista materiaalia, kuten grafiikkaa, valokuvaa, kuvanmuokkausta sekä graafista taittoa. Työtäni on helpottanut huomattavasti aiempi vaatesuunnitteluun erikoistunut muotoilun amk-tutkintoni, jossa opetettiin laajasti teknistä suunnitteluohjelmien käyttöä, mutta myös designprosessin ymmärrystä. Vaikka vaatteet ja digitaaliset palvelut ovat lopputuotoksena toisistaan hyvin poikkeavia, koen että niitä yhdistää vahvasti käyttäjälähtöisyys ja -kokemus.

Työtehtäväni vaativat ohjelmistojen käyttötaitojen ja visuaalisen suunnittelutaidon lisäksi myös laajalti pehmeitä arvoja, joista tärkein lienee empatia. Suunnittelutyössä on edellytys ymmärtää mitä asiakas tavoittelee projektilla mutta sen lisäksi myös mitä palvelun loppukäyttäjät tarvitsevat, odottavat, haluavat ja vaativat lopputulokselta. Näiden huomioiden ilmaisuun tarvitaan selkeitä

kommunikointitaitoja sekä uteliaisuutta kartuttaa erilaista ymmärrystä monista eri aiheista. Sivustojen kaltaisia kokonaisuuksia ei myöskään toteuteta koskaan yksin, vaan työ vaatii yhteistyökykyä ja selkeää, ymmärrettävää kommunikointia niin sanallisesti kuin kirjallisestikin. Kommunikointi on erityisen tärkeää, kun suurin osa työstä toteutetaan nykypäivän toimintamallien mukaan sähköisesti.

2.4 Oman osaamisen arviointi suhteessa työtehtävien vaatimuksiin

Ennen nykyistä työtäni ja opiskelua Haaga-Helian tradenomilinjalla toimin kolme vuotta visuaalisena suunnittelijana erään suomalaisen tekstiilien maahantuojan ja jälleenmyyjän verkkokaupassa. Aloitin ensin verkkokaupan kolmihenkisessä tiimissä vähän ennen verkkokaupan julkaisua ja vuosi myöhemmin organisaatiomuutoksien myötä toimin osana markkinointitiimiä.

Ensisijainen työtehtäväni oli vastata verkkokaupan visuaalisesta ilmeestä, kampanjoiden toteutuksesta ja hallinnasta sekä tuotekuvista. Vastuullani oli myös verkkopalvelun sisällönhallinta ja -ohjaus. Yrityksen markkinointiosasto oli pieni, joten tehtävää oli kuitenkin monipuolisesti tuotekuvien ottamisesta ja tuotehallinnasta aina asiakaspalveluun ja palautuksien suorittamiseen. Yrityksen verkkokaupalla oli oma tekninen toimittajakumppani ja tuore verkkokauppa vaati paljon teknistä kehitystä, joka välillä mielestäni priorisoitiin liiankin paljon käyttäjäkokemuksen edelle. Muutaman kerran pääsin kuitenkin työstämään käyttöliittymiä sekä kehittämään käyttökokemusta teknisten toimittajan suunnittelijoiden ja ohjelmistokehittäjien kanssa.

Nykyisessä työssäni aloitin työharjoittelulla keväällä 2021 ja nyt puolitoista vuotta myöhemmin arvioin olevani varsin itsenäinen suoriutuja työssäni. Jo työharjoittelun puolesta välissä sain toimia muutamassa projektissa itsenäisesti ainoana suunnittelusta vastaavana ja olen saanut positiivista palautetta sekä asiakkaalta, että projektissa toimivilta muilta osapuolilta. Olen kuitenkin erittäin kriittinen omasta työstäni, sen laadusta ja siitä miten resursoin tekemistäni. Oman työni ohella olen myös mentoroinut ja perehdyttänyt minun jälkeeni aloittaneita työharjoittelijoita, mikä on ollut yllättävän mieltä ja antoisaa.

Työn suoriutumisen kannalta tiedostan, että minun täytyy kärsivällisesti jatkaa työntekoa ja suunnitella sekä tuottaa materiaalia, jotta pystyn kartuttamaan monipuolisesti kokemusta pitkällä aikavälillä. Välillä nimittäin koen turhautumista, kun en tunne kehittyväni tarpeeksi nopeasti mutta esimieheni on yhteisisissä kehityskeskusteluissa painottanut, että itsevarmuuteni ja osaamiseni monipuolisuus ei ole kiinni teknisistä taidoista, vaan kokemusten mukana tuoman ymmärryksen laajuudesta.

Tarkastelen työtäni jatkuvasti kriittisesti koska suunnittelijana haluan olla paras. Luonnollisesti siksi nostan jatkuvasti rimaa, sillä koen ja tiedän pystyväni kehittymään aina enemmän. Tiedostan kuitenkin, että perfektionismi ja riittämättömyys voivat muodostua tällaisessa asetelmassa taakaksi. Siksi välillä minun pitää harjoitella onnistumisten huomiointia ja ymmärtämistä eikä aina vähätellä aikaansaannoksiani. Projekteissa koen, että minulla on mahdollisuuksia kehittyä vielä projektinhallinnassa, erityisesti ajankäytössä, sekä palvelukokonaisuuksien ja -ratkaisujen myynnissä asiakkaille yhteistyöprosessin aikana.

3 Päiväkirjaraportointi

3.1 Seurantaviikko 1 / 40/2022

Maanantai 3.10.2022

Päivän tavoitteet:

Viikkopalaverit

Järjestöasiakkaan prototyyppi

Työviikko tiimissämme alkaa lähes poikkeuksetta tunnin mittaisella viikkopalaverilla, jossa jokainen tiimin jäsen kertoo viikonlopun tekemisistään sekä mitä odottaa tulevalta viikolta, ja millaisia työtehtäviä se tulee sisältämään. Palaverin tarkoituksena on tarjota mahdollisuus suunnitella ja ennakoida omaa työtä sekä estää yksittäisiä ihmisiä ylityöllistymästä, kun samanaikaisesti muilla tiimin jäsenillä saattaa olla rauhallisempaa ja mahdollisuuksia auttaa. Jokainen kertoo kuulumisiaan ja suunnitelmiaan vuorotellen, ja oman puheenvuoron aikana voi tarvittaessa pyytää apua tai delegoida työtehtäviään halukkaille. Palaveri myös edistää yhteisöllisyyttä, sillä riippuen sen hetkisistä työtehtävistä tai henkilöiden työskentelypaikasta se saattaa olla viikon ainoa kohtaamishetki kollegoiden kanssa.

Viikon avaavan designtiimin palaverin lisäksi minulla on maanantaisin kaksi viikoittain säännöllisesti toteutuvaa varausta. Ensimmäinen on energiayhtiön asiakkaiden digitaalisen palvelukanavan jatkuvan kehityksen sprinttipalaveri teknisen tiimin ja asiakkaan edustajien kanssa. Palaverissa käydään läpi ketterän kehityksen toimintamallien mukaisesti viikon aikana edistetyt ja toteutuneet toimeksiannot sekä onko esteitä asioiden etenemiselle.

Päivän viimeinen varaus on sisäinen viikkopalaveri, joka koskee korkeakouluasiakas J:n sivustouudistusta. Siihen osallistuvat suunnittelutiimin jäsenten lisäksi projektipäällikkö sekä tekninen tiimi, eli kaikki projektin toteuttamisen parissa työskentelevät osapuolet. Tässäkin tapaamisessa käydään läpi edellisen viikon aikana toteutuneet tehtävät ja mitä tulevalla viikolla tulee tapahtumaan ja onko esteitä työn etenemiselle.

Ensisijainen tehtäväni päivälle oli työstää järjestöasiakkaan käyttöliittymäprototyyppiä, jolla testataan tuleva sisältö- ja ulkoasu-uudistus asiakkaan valitsemilla testaajilla. Prototyypin esittely järjestön edustajille on tiistaina ja ensimmäinen virtuaalisesti pidettävä testaus koehenkilön kanssa torstaina. Jos prototyyppiin tulee muutospyyntöjä asiakkaan puolelta, aikaa päivityksien toteuttamiselle on vain yhden päivän verran. Juttelin hetken sisältöuudistuksesta vastaavien suunnittelijoiden kanssa sisältöjen tyylistä. Suunniteltu uudistus nimittäin keskittyy

sisältöuudistukseen ja visuaalinen osuus on pienemmässä roolissa, ensisijaisesti tukemassa sisältöjä. Käyttäjetestauksessa keskitytään erityisesti sisältöjen toimivuuteen uudessa visuaalisessa kontekstissa, jonka vuoksi kaiken pitää olla lopputulosta vastaavalla tavalla saadaksemme valideja tutkimustuloksia.

Tiistai 4.10.2022

Päivän tavoitteet:

Järjestöasiakkaan prototyypin viimeistely

Prototyypin esittely asiakkaalle

Matkailuasiakkaan käyttöliittymien sisäinen palaveri

Aamupäivä meni järjestöasiakkaan prototyypin päivityksessä sekä esittelypresentaation rakentamisessa. Käyttöliittymien visuaalista ilmettä oli jo linjattu ja hyväksytetty aiemmin asiakkaalla, joten esittelypalaverissa keskityin esittämään yksityiskohtaisesti mitä tulemme testaamaan eri käyttöliittymänäkymistä ja mihin asioihin aiomme kiinnittää testauksen aikana huomiota. Kyseinen järjestö toimii herkän aihealueen parissa ja sen edustajat ovat tästä syystä hyvin empaattisia sekä ystävällisiä. Esittelytilaisuus meni kokonaisuudessaan hyvin ilman suurempia muutospyyntöjä asiakkaalta. Esittelyn aikana huomasin kuitenkin, että meillä projektia työstävillä suunnittelijoilla oli vielä tarkennuksia tehtävänä prototyyppiin, sillä sivuston palvelupolkujen logiikassa oli epäselvyyksiä.

Prototyypin työstön ja esittelyn lisäksi osallistuin myös matkailuasiakasta koskevaan sisäiseen palaveriin. Siinä käytiin projektin asiakkuudesta vastaavan henkilön, projektin päällikön ja tech leadin kanssa läpi kesän aikana suunnittelemini kanta-asiakasohjelman sovelluksen käyttöliittymiin liittyviä päätöksiä, joita oli odotettu asiakkaan puolelta varsin pitkään. Vaikka suunnittelin käyttöliittymät aiemmin johtoryhmän tekemän vaatimusmäärittelyn pohjalta, asiakkaalla oli kuitenkin muutamia ratkaisevia asioita tarkennettavana ja päätettävänä ennen kuin he pystyvät hyväksymään suunnitelmat ja voimme siirtyä teknisen toteutuksen määrittelyyn ja suunnitteluun. Päätöksien pohjalta suunnitelmiin tuli vain muutamia pieniä lisäyksiä.

Keskiviikko 5.10.2022

Päivän tavoitteet:

Korkeakoulu J:n sivoustuudistuksen projektin esittely uudelle työparilleni

Päivä jakautui karkeasti kahteen osaan. Ensimmäisessä palaverissa esittelimme korkeakoulu J:n sivoustuudistuksen projektia kokonaisuudessaan uudelle design leadille ja työparilleni, koska nykyinen parini vaihtaa työpaikkaa. Kerroimme vielä hetken työparinani toimivan suunnittelijan

kanssa suunnitteluprosessin tähänastisesta etenemisestä, millaisia haasteita oli suunnitteluvaiheen aikana ilmennyt ja kuinka ne ratkaistiin. Lisäksi kävimme läpi puuttuvat asiat ja ennakoimme kolmistaan mistä asioista tulee tai saattaa tulla vielä tarkennettavaa ja työstettävää.

Loput päivästä jatkoin järjestön käyttöliittymien viimeistelyä käyttäjätestausta varten. Ensin pidimme tilannekatsauksen projektia kanssani työstävien palvelumuotoilijoiden kanssa ja linjasimme uuden ominaisuuden, personointityökalun, toimintalogiikkaa. Personointityökalun toiminta ja tavoite perustuu sille, että sivuston käyttäjä valitsee yhdellä monivalintaelementillä hänen tilannettaan vastaavat parametrit. Aktivoitujen valintojen perusteella sivustolla näytetään käyttäjän tilanteeseen kohdennettuja sisältöjä. Tavallisesti kyseistä ominaisuutta käytetään vahvasti kaupallisella puolella, mutta järjestöasiakkaan sivusto on voittoa tavoittelematon ja keskittyy luotettavan tiedon tarjontaan, joten ominaisuuden toteuttaminen tässä kontekstissa tuntuu nerokkaalta.

Torstai 6.10.2022

Päivän tavoitteet:

Järjestöasiakkaan käyttöliittymätestaus

Korkeakoulu U:n design system -viikkopalaveri

Matkailuasiakkaan viikoittainen sprinttipalaveri

Päätimme tiimin kesken tehdä työpäivän Tampereen toimistolla, koska moni, minä mukaan lukien, ei ollut vielä käynyt paikan päällä. Samalla pääsimme viettämään aikaa kahden Tampereella vakituisesti asuvan kollegamme kanssa. Aamu alkoi hyppäämällä aikaisin junaan ja matkustamalla Tampereelle.

Junamatkan aikana viimeistelin järjestön prototyypin käyttöliittymät sekä linkitin toiminnalliset elementit suunnitteluohjelmistossamme Sketchissä toisiinsa niin, että niistä muodostui looginen käyttökokemuspolku, ja lopuksi latsin prototyypin InVision-nimiselle verkkoalustalle. Luonnollisesti kokeilin ja varmistin että prototyypin rakenne toimii halutulla tavalla sekä päivitin linkit ja tarvittavat polkuun liittyvien elementtien huomiot kirjalliseen testaussuunnitelmaan, jota erityisesti kaksi muuta palvelumuotoilijaa tulevat käyttämään. Projektin budjetti on sen verran pieni, että kaikki kolme emme pysty osallistumaan viiteen eri testaukseen vaan teemme pari ensimmäistä yhdessä ja he tekevät loput yksittäin. Testaukset kuitenkin nauhoitetaan ja laputetaan Mirossa päähuomioittain, jotta saan tarvittavat kommentit ja huomiot kollegoiltani.

Päivä oli työtehtävien ohella täynnä sosiaalista toimintaa, koska kerrankin olimme kaikki Tampereelle matkustaneet suunnittelijat yhdessä. Lisäksi myös Tampereen tekniset kehittäjät osallistuivat osaan päiväohjelmastamme, kuten tulella kanssamme lounaalle.

Päivän aikana oli kolme palaveria. Tärkein oli järjestöasiakkaan ensimmäinen testaus, joka meni hyvin ja jonka tulokset tukivat suurimmalta osin tekemiämme uudistusehdotuksia. Toinen palaveri koski korkeakoulu U:n design system -järjestelmän pilottia, jonka toteutan kollegani ja korkeakoulun graafisen suunnittelijan kanssa. Design systeemistä ja siihen liittyvästä piloteista kerron tarkemmin tulevien viikkojen raportoinnissa. Kolmas palaveri oli aiemmin viikolla mainitun matkailualalla toimivan asiakkaan sprinttipalaveri. Aktiivinen osallistuminen tämän asiakkaan sprinttipalaverissa on vaihtelevaa, koska osallistun suunnittelijana jatkuvan kehityksen pohjautuvaan tarpeeseen, eikä minulla ole aina välttämättä toimeksiantoja.

Illalla matkustimme takaisin kotiin. Pitkän virikkeitä täynnä olleen päivän jälkeen olin todella väsynyt.

Perjantai 7.10.2022

Päivän tavoitteet:

Suunnittelutiimin sisäinen UI/UX-tapaaminen

Tapaaminen matkailuasiakkaan projektin tech leadin kanssa

Energia-asiakkaan design system -pilotin päätöspalaveri

Joka toinen viikko meillä on sisäinen UI/UX-tapaaminen, johon osallistuu yrityksestä visuaalista suunnittelua tekevät henkilöt ja osuudesta vastaava johtaja. Tapaamisessa keskustelemme erityisesti UI-suunnitteluun liittyvistä aiheista ja huomioista. Syksyn aikana otimme tavaksi, että joka tapaamiselle aina yksi suunnittelija valitsee täysin vapaavalintaisesti sivuston ja tekee siitä analyysin tarkastellen sivuston rakennetta, toiminnallisuuksia ja määrittämiä. Analyysi esitellään muille yleisen keskustelun avulla. Näiden kevyiden Miroon tehtävien sivustoanalyysien ja esittelyjen tarkoitus on inspiroida ja auttaa tarkastelemaan miten muiden vastaavien toimijoiden näkökulmasta asioita on lähestytty ja ratkaistu.

Tällä viikolla kollegani oli valinnut hyvin vahvasti ajankohtaisesti muotokieleltään suunnitellun kierrätystä koskevan sivuston. Sivusto oli visuaalisesti kaunis ja sisällöltään hyvin harkittu, mutta saavutettavuuden ja käytettävyyden näkökulmasta siinä oli vahvoja puutteita. Vaikka yhteisiä sivustojen läpikäyntejä on takana vasta kaksi, toimintamalli on ainakin itseäni hyvin vahvasti inspiroinut ja ohjannut miettimään asioita erilaisista näkökulmista. Lähtökohtaisesti verkkosivustot kuitenkin rakentuvat samankaltaisista määrittämisistä ja elementeistä, mutta työn designarvoa ei voi ohittaa ja tällä lähestymistavalla sen merkitys nousee hyvin nopeasti esille.

Päivän aikana minulla oli matkailuyrityksen projektin tech leadin kanssa lyhyt palaveri, jossa hän ohjasi minulle asiakkaan toiveesta pari toimeksiantoa. Näiden, yleensä tosin torstaina tapahtuvien

tehokkaiden palaverien tehtävä on varmistaa, että ymmärrän mitä minulta odotetaan toimeksiannoissa ja saan määrätyn hetken esittää tarkentavia kysymyksiä, ennen kuin aloitan työskentelyn. Tämä auttaa myös tech leadia ennakoimaan mitä vaatimuksia työni tulee vaatimaan tekniseltä kehitykseltä ja toteutukselta.

Viikko päättyi energia-asiakkaalle toteutetun design system -pilotin päätöspalaverilla, jossa esittelimme projektin kulun ja pidimme pienen keskustelupohjaisen työpajan, missä kartoitimme design systeemin vaatimuksia ja tavoitteita tulevaisuuden suhteen, sekä lopuksi nostimme esiin omat huomiomme koskien suunnittelujärjestelmän tulevaisuutta. Kokonaisuudessaan esittelytilaisuus meni hyvin ja asiakas vaikutti tyytyväiseltä.

Viikkoanalyysi: Huomioita suunnitteluprosessin nopeuttamisesta

Viikon tärkein aihe oli järjestöasiakkaan käyttöliittymät sekä prototyypin käyttäjäpolut, jotka ovat tulevalla viikolla testattavina asiakkaan valitsemilla käyttäjillä. Käyttöliittymäsuunnittelun näkökulmasta järjestö ja sen toiminta ovat asiakastyypinä minulle uusi kokemus järjestön yleismaailmallisten tavoitteiden takia. Aikaisemmin olen nimittäin toiminut suunnittelijana vain korkeakouluille ja kaupallisille tahoille. Järjestöasiakkaan voittoa tavoittelemattoman toiminnan tavoitteena on tarjota tietoa ja tukea sekä auttaa. Tämä entisestään lisää haluani tehdä työni hyvin, sillä sen vaikutukset ovat välittömiä.

Itselleni haasteita on kuitenkin tuottanut minua koskevan toimeksiannon tietynlainen määrittelemättömyys. Kollegani tuottavat sivustolle tärkeän sisältöuudistuskonseptin, jossa sivuston viestiä ja sisältöä uudistetaan palvelemaan paremmin sen asiakkaita, kun taas visuaalisuuden ja sivuston rakenteen, eli minun osuuteni, on tarkoitus ensisijaisesti tukea kokonaisuutta. Poikkeuksellisesti emme siis tee sivoustuudistusta vaan alustavaa ehdotusta, jonka avulla järjestö aloittaa sivustojensa uudistamisen. Tuottamamme uudistuskonseptin pohjalta asiakas siis lähtee kilpailuttamaan sivoustuudistusta ja sen teknistä toteutusta.

Budjetti on hyvin rajallinen ja työskenneltyäni asiakkuuden parissa olen pohtinut asioita, joiden kanssa varmasti jokainen UX-suunnittelija painii jossain vaiheessa uraansa. Eli miten tuottaa toiminnallisesti ja esteettisesti laadukasta käyttöliittymää kuitenkin niin nopeasti, että pysyn budjetissa tai mieluummin jään jopa sen alle.

Olemassa olevista toimintamalleistamme muun muassa atomisen suunnittelun metodologian hyödyntäminen ja kattavan design system -kirjaston rakentaminen modulaarisista elementeistä nopeuttaa sivuston suunnittelua. Kirjaston perustaminen ja rakentaminen kuitenkin vie oman aikansa erityisesti, jos sen tekee hyvin perusteellisesti.

UX-suunnittelija Alice Toth tarjoaa vinkkejä Stride Consulting -yrityksen blogissa How to Do Great UX Research on a Budget -blogikirjoituksessa kuinka tehdä laadukasta käyttäjäkokemustutkimusta pienellä budjetilla. Hän käy läpi seuraavia ehdotuksia:

- Hyödynnä olemassa olevaa taitoa ja tietoa, viitaten yrityksen sisällä oleviin lähteisiin eli avainhenkilöiden ammattitietoon ja taitoon
- Priorisoi tarpeita, keskittyen MVP:hen (englannista Minimum Viable Product eli suomennettuna pienin julkaisukelpoinen tuote) ja tärkeimpiin toimintoihin
- Käytä analytiikkatyökaluja, sekä hyödynnä niiden tarjoamaa dataa
- Tarkastele kilpailijoita, sillä olemassa olevan tarjonnan ymmärtäminen auttaa asettamaan tavoiteltavia käyttäjien odotuksia
- Ajattele tuotteen laatikon ulkopuolelta, eli hae toimintamalleja ja esimerkkejä yleisesti myös aiheeseen liittymättömistä vastaavista tuotteista. (Toth 2022.)

Siitä huolimatta, että Toth puhuu ensisijaisesti käyttäjäkokemustutkimuksesta, niin samat näkökulmat ovat sovellettavissa käyttöliittymäsuunnitteluun. Eron huomaa lähinnä näkökulmien teoreettisuudessa. Omaan suunnittelukokemukseeni peilaten Toth tuo esille omassakin työssäni vakiintuneita toimintamalleja, kuten suunniteltavan tuotteen toimintojen priorisoimisen, kilpailijoiden benchmarking eli vertailuanalyysin ja analytiikan hyödyntämisen. Erityisen tehokas muistutus on kuitenkin luottaa asiakasyrityksen jäsenien omaan ammattitaitoon, vaikka välillä sen erottaminen henkilökohtaisista mielipiteistä ja näkemyksistä on haastavaa.

Etsiessäni tätä analyysiä varten erilaisia lähteitä, suurin osa niistä lähestyi Tothin kaltaisesti suunnitteluprosessin nopeuttamista ja tehokasta budjetin käyttöä samalla tavalla hyvin laajasta näkökulmasta, enkä löytänyt viitteitä siihen, miten konkreettisesti nopeuttaa itse visualisoinnin vaihetta. Tästä päättelen, että jos ei huomioida suunnittelijoiden eri persoonallisuuseroja, niin konkreettinen työstövaihe nopeutuu sitä mukaa, kun kokemusta erilaisista tilanteista ja ratkaisusta kertyy. Minulla nimittäin on tapana suunnittelutyössäni tuottaa paljon variaatioita ja esimerkkejä käyttöliittymäelementeistä ja -ratkaisuista, jotta voin arvioida, perustella ja optimoida parhaan lopputuloksen. Luonnollisesti ajan mittaan mitä enemmän vaihtoehtoja luon ja arvioin, sitä nopeammin tulevaisuudessa osaan arvioida mikä tulee toimimaan. Tämä tarkoittaa, että minun on esimieheni sanojen mukaisesti vain oltava kärsivällinen ja kerrytettävä kokemusta tekemällä mahdollisimman paljon ja laajasti erilaisia projekteja.

3.2 Seurantaviikko 2 / 41/2022

Maanantai 10.10.2022

Päivän tavoitteet:

Viikkopalaverit

Jonossa olevien työtehtävien suorittaminen

Korkeakouluasiakas J:lta tuli pyyntö korjata ja päivittää hyväksytyjä käyttöliittymiä Zeplinistä, koska halusivat sieltä esitellä tulevaa sivustouudistusta uusille osapuolille. Korjaus oli parin tunnin työ, jossa lähinnä päivitettiin käyttöliittymän sisältöä, mikä on asiakkaan itse hallinnoimaa.

Energia-asiakkaan sprinttipalaverissa sain pari uutta toimeksiantoa, jotka ovat lisäominaisuuksia asiakkaan markkinointitoimiston luomiin käyttöliittymäsuunnitelmiin. Pyynnöt eivät ole isoja, mutta tulen tarvitsemaan teknisiä tarkennuksia kehittäjiltä, jotta onnistun suunnittelemaan kokonaisuudet toimiviksi.

Lisäksi sain toimeksiannon korkeakouluasiakas O:lta erottaa visuaalisesti, ja mahdollisesti sisällöllisesti, opintokokonaisuuksia ja yksittäisiä koulutuksia toisistaan niiden listaussivulla. Elementti on minua edeltäneen suunnittelijan käsialaa, joten tarvitsen tämänkin projektin kehittäjiä avuksi kertomaan mistä elementtien tieto tulee ja millaisia muutoksia niihin voidaan ylipäätään tehdä. Kokonaisuutena näyttää siltä, että tuleva viikko tulee muodostumaan monesta pienestä päivityksestä.

Tiistai 11.10.2022

Päivän tavoitteet:

Järjestöasiakkaan chat-ikkunan käyttöliittymä

Järjestöasiakkaan testaus

Energia-asiakkaan käyttöliittymäpäivitykset

Järjestön prototyyppiin tehdään sivuston chat-ikkunan variointi, jolla testaamme palvelun monipuolisten yhteydenottokanavien esilletuontia nykyisestä paremmalla sisältötekstillä. Tein muutokset käyttöliittymään, varmistin sisällöntuottajilta uudet tekstit vielä kerran oikeaksi sekä päivitin InVisionissa olevan prototyypin käyttöliittymät. Näin iltapäivällä tapahtuviin kolmeen viimeiseen testaukseen saadaan testattua huomaavatko käyttäjät chat-ikkunan sisällön ja tiedostavat järjestön kattavat yhteydenottokanavat.

Osallistuin myös yhteen kolmesta testauksesta toisen suunnittelijan kanssa. Testattava henkilö oli kyseisen aihealueen alan ammattilainen. Hän toi esiin mielenkiintoisia näkökulmia koskien sitä, miten osapuolet, jotka lähinnä välittävät sivuston sisältämää tietoa eteenpäin tietoa tarvitsevalle kohderyhmälle, käyttävät sivustoa.

Muilla osin jatkoin edellisenä päivänä saatujen toimeksiantojen tekemistä. Mielenkiintoinen huomio liittyy markkinointitoimiston tekemien käyttöliittymiin uusien toiminnallisuuden lisäksi. Tekijä ei selvästi perusta suunnitteluaan yrityksemme käyttämään atomisen suunnittelun metodologiaan, mikä synnyttää haasteita tehdä ja asettaa elementit oikeisiin mittasuhteisiin, kun en löydä niistä mitään säännöllisyyttä tai toistuvaa logiikkaa. Kun kysyin ulkoasu-uudistusta sivustolle toteuttaneelta kehittäjältä millaiseen logiikkaan hän asetti suunnitelmat toteuttaessaan niitä, niin hän vastasi vain linjanneensa ne itse. Tämä tarkoittaa, että jatkossa olen entistä enemmän kehittäjien asettamien sääntöjen ehdoilla, koska he ovat luoneet jo sivustoon suurimman osan uudistuksesta ja teen jatkossa vain tarkennuksia ja lisäyksiä elementteihin.

Keskiviikko 12.10.2022

Päivän tavoitteet:

Korkeakouluasiakkaan J:n käyttöliittymät

Päivämme alkoi koko toimiston yhteisellä aamupalalla, jonka tarkoituksena on edistää yhteishenkeä ja houkutella pandemian aikana mukavasti etätyöhön tottuneet työntekijät palaamaan takaisin toimistolle.

Päivän merkittävin palaveri ja toimeksianto oli korkeakoulu J:n tarkennukset pidossa olleisiin käyttöliittymiin. Päätöksiä jouduttiin odottamaan, sillä ne vaativat heiltä laajempia sisäisiä keskusteluja ja linjauksia. Palaverin jälkeen kävin vielä design leadin kanssa läpi muutokset ja toiveet sekä arvioin mitä toteutus vaatisi käyttöliittymiltä. Korkeakouluasiakkaat ovat sikäli mielenkiintoinen kohderyhmä sivustouudistuksien osalta, sillä sivustot sisältävät paljon rajapintoja, joista tietoa haetaan.

Tehtävämme on yleensä, onneksi tässä tapauksessa asiakkaan kanssa yhdessä, selvittää mitkä ovat käyttökokemuksen näkökulmasta olennaisimmat tiedot, että sivuston käyttäjät löytävät tarvitsemansa. Sen perusteella eri tekniset kehittäjät vuorostaan tutkivat miten tiedot saadaan esitettyä. Tämän jälkeen käyn vielä heidän kanssaan läpi mikä on mahdollista toteuttaa ja esittää ennen käyttöliittymien päivitystä ja asiakkaalle esittelyä. Koska käyttöliittymät oli jo aikanaan suunniteltu varsin pitkälle, tehtävänä oli lähinnä elementtien uudelleenjärjestelyä ja muutamien ominaisuuksien lisäystä.

Torstai 13.10.2022

Päivän tavoitteet:

Viikkopalaverit

Tiimipäivä

Torstaina ehdin tekemään vain puolikkaan työpäivän toimistolla ennen kuin lähdimme viettämään kesäpäiväämme Porvooseen koko tiimin voimalla. Tästä syystä myös en osallistunut viikoittaisiin matkailualan asiakkaan palavereihin. Kohteelle matkustamisen ja kotiutumisen jälkeen toimitusjohtaja kävi läpi vuoden viimeisen neljänneksen suunnitelmat, yrityksen tämänhetkisen taloudellisen tilanteen sekä millaisia toimenpiteitä on suunniteltu tulevan vuoden varalle.

Tavallisessa viikkopalaverissa käymme joskus läpi neljänneksien välillä yrityksen tilannetta, mutta emme näin kattavasti. Katsaus oli kokonaisvaltainen, avasi paljon minkälaisia projekteja me työstämme sekä millaisissa tarjouskilpailuissa olemme mukana. Tilaisuudessa myös kiiteltiin eri ihmisiä omasta työpanoksestaan eri aiheissa.

Vaikka työtehtävät jäivät poikkeavan loppuviikon takia taka-alalle, onnistuin kuitenkin toimittamaan korkeakouluasiakas O:lle pyydetty ikonit uusia intran pikalinkkejä varten.

Perjantai 14.10.2022

Päivän tavoitteet:

Tiimipäivä Porvoossa

Perjantai-päivän päätehtävä Porvoossa oli kokopäivän kestävä työpaja, jossa jakauduimme pienempiin tiimeihin ja keskityimme luomaan erilaisia potentiaalisia asiakkaita, joiden keksittyihin ongelmiin yritimme löytää ratkaisuja yrityksemme pääteemoista: ennakoinnista, jatkuvasta oppimisesta, vastuullisuudesta sekä digitaalisesta viestinnästä. Työpaja oli monivaiheinen ja todella raskas. Kuitenkin neljän pienryhmän ja myöhemmin jokaisen ryhmän parittamisesta syntyneistä ehdotuksista moni oli varteenotettava ratkaisu. Lisäksi prosessi osoitti ainakin itselleni mitä kaikkea voimme pääteemojen kautta ottaa huomioon tarkastellessa asiakkaiden haasteita.

Viikkoanalyysi: Atomisen suunnittelun hyöty

Digitaalisesta suunnittelusta vastaavina seuraamme usein asiakkaan muiden yhteistyökumppanien, kuten mainostoimiston, luoma brändi-ilmettä ja muita brändiin liittyviä määrittäjä. Digitaalisten palveluiden tehtävä kun on kuitenkin noudattaa ja kunnioittaa asiakkaan brändiä eikä korostua poikkeavalla tavalla. Välillä, jos brändin väripaletti on hyvin suppea, esimerkiksi saavutettavuuden tai käytettävyyden nimissä saamme mahdollisuuden lisätä

digitaalisten palveluiden ilmeeseen lisää värejä. Muutoin en ole tällä työnantajalla päässyt kehittämään asiakkaiden brändi-ilmeitä.

Energia-asiakas, jonka parissa työskentelen, hallinnoi monitoimittajaympäristöä eli heillä on lukuisia eri yhteistyökumppaneita toimittamassa erilaisia yksittäisiä palveluita tai toimia yrityksen kokonaisuudesta. Työnantajani sisaryrityksensä kanssa vastaa asiakaspalveluportaalista, kun taas esimerkiksi asiakkaan pääsivustoa ja mobiilisovellusta toteuttaa molempien tapauksissa eri tahot. Tämä aiheuttaa luonnollisesti haasteita brändin hallinnassa ja tänä vuonna markkinointiosasto onkin ottanut voimakkaammin hallintaansa suunnittelutyön yhdessä bränditoimistonsa kanssa. Tämä tarkoittaa, että vaikka olen tottunut seuraamaan asiakkaiden olemassa olevaa brändiä, osallisuuttani energia-asiakkaan asiakasportaalin suunnittelussa on vähennetty huomattavasti asiakkaan puolesta. Aiempaan nähden nykyään saan lähinnä tehdä tarkennuksia käyttöliittymiin, kun bränditoimiston vastaava suunnittelija ei ehdi, tai häntä ei kannatta työllistää asialla.

Kuten aiemmin mainitsin, olen huomannut, että markkinointitoimiston suunnittelija ei noudata kovinkaan sitoutuneesti atomisen suunnittelun metodologiaa eli modulaarista ajattelua. Tämä ilmenee turhautumisena omassa työssäni, kun yritän noudattaa sivustolle määritettyä tyyliä ja linjaa, mutta en löydä elementeistä ja sivuston rakenteesta säännönmukaisuutta. Brad Frost toteaa teoksessaan *Design system* (2016, 23) että hyvän suunnittelun kulmakiviä ovat tyylioppaat (style guides), jotka dokumentoivat ja järjestelivät suunnitteluaineiston samanaikaisesti tarjoten ohjeistuksia, käyttöehdotuksia ja ohjausta.

Jälkikäteen kirjoittaessani analyysiä ja pohtiessani käyttöliittymien ymmärtämistä huomaan, että haastetta suunnittelutyössäni aiheuttaa enemmän ohjeistuksen puute kuin varsinainen käyttöliittymien rakenne. Mikäli energia-asiakkaan bränditoimiston suunnittelija olisi avannut ja selittänyt tyyli tiedostossa käyttöliittymän logiikan, olisi sen jatkotyöstäminen ja kunnioittaminen muille osapuolille myöhemmin helpompaa.

Suunnittelutiimimme on tottunut atomisen suunnittelun metodologiaan, koska perustavan työn aloitti aikanaan eräs kollegamme. Hän loi projekteillemme kattavan tyylioppaan ja -kirjaston, joka sisältää esimääritellyt ominaisuudet lähes kaikesta tarvittavasta uusille projekteille. Tämän perustan hyödyntäminen auttaa ja nopeuttaa huomattavasti projektin aloitusta, kun kaikkea ei tarvitse luoda alusta. Näiden määrittäminen ei helpota pelkästään suunnittelijan omaa työtä vaan kuten Frost toteaa tyylioppaat muodostavat johdonmukaisen ja jaetun ohjeistuksen kaikille projektissa mukana oleville, mikä rohkaisee yhteistyötä ja kurinalaisuutta sekä vähentää kommunikointihaasteita (Frost 2016, 31).

Mielenkiintoisesti metodologian käyttäminen korostaa tässä tapauksessa omaa ammattitaitoani, mistä esimieheni muistutti minua, kun purin turhautumastani hänelle. Modulaarisen suunnittelun toiminnan ymmärrys ja hallinta nimenomaan auttavat minua nopeuttamaan omaa suunnittelutyötäni sekä huomioimaan projektin tulevaisuutta, kun pitää kehittää uutta sekä jos muiden osapuolten pitää osallistua tai kehittää suunnittelemani käyttöliittymiä.

3.3 Seurantaviikko 3 / 42/2022

Maanantai 17.10.2022

Päivän tavoitteet:

Viikkopalaveri

Jirassa olevien avoimien tikettien toimeksiantojen suorittaminen

Maanantai alkoi perinteisellä tiimipalaverilla ja heti sen perään korjasin edellisellä viikolla toimittamani ikonit korkeakouluasiakkaalle. Olin kopioinut ikonit Sketch-tiedoston elementtikirjastosta suoraan Adoben Illustratoriin ja ikonien ollessa valkoisia valkoisella pohjalla tallensin sen olettaen kaiken olevan kunnossa. Kun asiakas oli ladannut ikonit paikalleen, niistä kuitenkin näkyi aika sattumanvaraisesti eri viivoja. Alkuun yritin ratkaista tilannetta olemassa olevalla kopioidulla aineistolla, mutta lopulta päädyin piirtämään ikonit alusta lähtien uudelleen. Varmistettuani ikonien toimivuuden, tallensin ne ja latasin Jiraan kyseiselle tiketille sekä kirjoitin asiakkaalle mitä oli tapahtunut. Päivän loppuun mennessä sain varmistuksen asiakkaalta, että asia oli kunnossa ja ikonit toimivat kuten pitääkin.

Päivän toisessa palaverissa kävin läpi järjestöasiakkaan testauksen tulokset yhdessä projektin muiden suunnittelijoiden kanssa. Testaus oli mielestämme varsin onnistunut ja varsinaisia muutoksia itse käyttöliittymään tuli vain muutamia. Varsinaisen läpikäynnin jälkeen kollegani jäivät vielä jakamaan työtehtäviään loppudokumentaation suhteen.

Myöhemmin iltapäivällä minua pyydettiin vielä tekemään seuraavan päivän testauksen läpikäynnille yksi sivunäkymä lisää. Suostuin vastahakoisesti, sillä suurin osa budjetin osuudestani lienee jo käytetty ja meitä pyydettiin olemaan sen suhteen tarkkoja. Pyynnössä oli myös hieman ristiriitaisuuksia olemassa olevien elementtien käytöstä. Keskustelun avulla sivunnäkymän tavoitteet kuitenkin selvisivät ja lupasin päivittää suunnitelmat seuraavalle päivälle ennen asiakkaan kanssa läpikäyntiä.

Päivän kolmas palaveri oli energiayhtiön sprinttipalaveri. Projektipäällikkö oli poissa, joten normaalista poiketen pääkehittäjä otti vetovastuun. Hänen lisäkseen toimittajan puolelta ei ollut paikalla muita kuin minä. Lähtökohtaisesti palaveri koski uuden sivustopäivityksen läpikäyntiä sekä paria rajapintaa koskevia määrityksiä. Omalta osaltani kävin läpi edellisen viikon aikana tekemäni tehtävät sekä mitä työstäisin seuraavaksi.

Viimeinen palaveri oli korkeakouluasiakkaan J:n sivustouudistuksen sisäinen viikkopalaveri. Oman työni näkökulmasta ilmaisin, että työstän seuraavaksi takaisin työstöön otettuja koulutuksien

sivupohjia. Lisäksi tech lead oli pitänyt palaverin rajapinnoista asiakkaan kanssa ja toivoi voivansa käsitellä haetun tiedon sijoittamista käyttöliittymissä yhdessä uuden design leadin ja minun kanssani. Aiheelle varattiin palaveri keskiviikolle.

Muuten päivän aikana työstin minulle suunnattuja tikettejä, joskin hyvin rauhalliseen tahtiin, sillä palaverien välit eivät olleet pitkiä. Kokonaisuudessaan päivän tavoite edistää niitä toteutui.

Tiistai 18.10.2022

Päivän tavoitteet:

Järjestöasiakkaan käyttöliittymien testauksen tuloksien esittely
Korkeakouluasiakas O:n blogiosioon kirjoittajablokki -palaveri

Tiistai-aamu alkoi järjestöasiakkaan käyttöliittymien päivityksillä. Keskityin korjaamaan tärkeimmät huomiot, jotka nousivat käyttöliittymätestauksen yhteydessä. Yksi testauksen kohteista oli sivuston navigaatio, jossa ulkoasun lisäksi uudistettiin sivurakenne. Testauksessa varioimme päälinkkien tekstejä, ja testaajat kertoivat mielikuviaan siitä, millaisia sisältöjä odottivat linkkien takaa löytyvän ja valitsivat mieluisamman vaihtoehdon kahdesta variaatioista. Navigaation ohella tarkensin muutamia linkkielementtejä näyttämään enemmän linkeiltä, koska olin valinnut alun perin hyvin minimalistisen linjan, sekä muita yksityiskohtia. Lisäksi loin kollegoitteni pyytämän uuden sisältösivun, jossa keskityttiin erityisesti käyttäjien itse tekemien valintojen pohjalta sivuston sisällön optimointiin. Samanaikaisesti kollegani myös päivitti sisältötekstejä paremmiksi.

Kollegani aloittivat luomaan järjestöasiakkaan projektin loppuraporttia, johon käyttöliittymät liitetään. Olen tottunut tekemään ohjelmistokehittäjien kanssa töitä ja suunnittelen elementit yleensä mahdollisimman yksityiskohtaisesti tarvittavineen variaatioineen, jossa huomioidaan esimerkiksi käytettävyysoiminnallisuuksia. Tässäkin projektissa haluaisin toimittaa osaltani tarkasti määritellyt elementit osaksi dokumentaatiota, mutta koska alun perin teemme konseptointia sivustouudistuksen kilpailutusta varten ja olen käyttänyt kaiken annetun ajan, joudun tyytymään kokonaisten käyttöliittymien toimittamiseen projektin dokumentoinnin ja loppuraportin mukana.

Tiistai-iltapäivä vuorostaan alkoi korkeakouluasiakas O:n palaverilla. Olimme projektin ohjelmistokehittäjien kanssa uudistaneet korkeakoulun sivuston blogiosion. Julkaisusta kuitenkin jäi sivuun kirjoittajien blokin luominen, sillä se haluttiin linkittää korkeakoulun tutkijatietokantaan, joka sillä hetkellä oli vielä työn alla. Nyt uudistuksen valmistuttua tauolle jätetty tehtävä avattiin uudelleen. Olin jo muiden sivustojen benchmarkien pohjalta luonut aikanaan ehdotuksen, jolla avasin palaverin ja jonka pohjalta ohjelmistokehittäjä pystyi jatkamaan teknisten vaatimuksien määrittelyä yhdessä asiakkaan kanssa. Lopulta päädyimme luomaan blokista kaksi erilaista

versiota. Ensimmäinen on korkeakoulun listoilla oleville kirjoittajille ja toinen korkeakoulun ulkopuolisille henkilöille. Ulkoasuun nähden muutokset olivat lähinnä teknisiä, joten sain hoidettua toimeksiannon loppuun iltapäivän aikana. Sketchissä tehtyjen päivityksien jälkeen latusin päivitetyn blogien kirjoitusivun käyttöliittymän Zepliniin ja lisäsin linkit Jiraan kyseiselle tiketille.

Keskiviikko 19.10.2022

Päivän tavoitteet:

Korkeakouluasiakas J:n koulutussivujen käyttöliittymien loppuun saattaminen.

Syyslomaviikko heijastuu selvästi rauhallisena työtahtina ja ihmisten läsnäolon puutteesta toimistolla. Päivän agenda oli työstää esittelykuntoon kolmas iteraatioversio koulutussivujen käyttöliittymistä. Toimeksiannossa työstetään opintokokonaisuuksien ja yksittäisten koulutusten sivuja. Kyseiset käyttöliittymät laitettiin syksyn alussa tauolle, koska rajapintojen kanssa oli haasteita ja se tarvitsi linjauksia ja päätöksiä asiakkaalta. Koulutussivut hakevat rajapintojen kautta paljon koulutuksiin liittyvää tietoa eri tietokannoista ja siksi kehittäjät joutuvat määrittelemään asioita hyvin tarkkaan. Omalta osaltani minun kuuluu varmistaa, että tieto on sivuston käyttäjille selvää, ymmärrettävää ja helposti löydettävissä.

Projektin alkuperäisen design leadin vaihdettua työpaikkaa pidän aamulla tiiviin palaverin uuden design leadin kanssa, jossa koitan avata mahdollisesti mitä iltapäivän rajapintoja koskevassa sisäisessä palaverissa tullaan käsittelemään. Torstaina on vuorostaan joka toinen viikko pidettävä sprinttipalaveri asiakkaan kanssa, jossa oletan asian otettavan puheeksi, jos palaverin muut asiat saadaan käytyä läpi nopeammin. Työparini kokee epävarmuutta projektin uutena tulokkaana, koska koulutussivujen termistöt ja rajapinnat ovat monimutkaisia, mutta yritän rohkaista häntä muun muassa sillä, että muiden projektiin osallistuvien vastuulla on selittää ja kerrata asiat mahdollisimman selvästi, jotta kaikki ymmärtävät mistä on kyse.

Iltapäivällä käymme läpi vuorostaan tech leadin kanssa mistä käyttöliittymissä olevien kenttien tiedot tulevat. Muutamat kentät aiheuttavat vielä kysymyksiä ja haasteita, joten joudumme palaamaan asiaan uudelleen asiakkaan edustajien kanssa. Lataan kuitenkin päivitetyt käyttöliittymät Miroon edellisten yhteydessä, jotta asiaa tarkastelevat voivat nähdä kehityksen käyttöliittymien välillä.

Torstai 20.10.2022

Päivän tavoitteet:

Design system -viikkopalaveri

Matkailuasiakkaan sprinttipalaveri

Koitan edistää kaikkia työtehtäviäni. Päivän merkittävämmäksi palaveriksi kuitenkin nousee korkeakoulu U:n design system -pilotin viikoittainen palaveri. Edellisenä torstaina olimme tosiaan matkalla Porvooseen, joten kollegani, jonka kanssa teen kyseistä projektia ja joka oli tulossa Porvooseen vasta seuraavana päivänä, piti silloisen palaverin, jossa hän esitteli yleisesti erilaisia hyvin toteutettuja design systeemejä. Palaveri oli osaltaan mennyt hyvin, mutta asiakkaan edustaja oli ollut hyvin rauhallinen eikä kommentoinut asiaa enempää kuin kysyttäessä.

Korkeakoulu U on ollut pitkäaikainen kumppanimme ja olemme toteuttaneet heille Drupal-pohjaisen pääsivuston sekä parikin alisivustoa, joiden suunnitteluun ja toteutukseen pääsin itsekkin osallistumaan. Alisivustot ovat pääsivustosta poikkeavasti WordPress-pohjaisia ja keskittyvät kumpikin omaan aihealueensa. Toinen keskittyy korkeakoulun henkilöiden sisältöön ja toinen blogeihin. Ja, kerta projekteja on ollut jo monta, olemme itse asiassa korkeakoulu U:n suurin digitaalisten palveluiden muotoiluun ja rakentamiseen osallistunut taho. Näin olleen meidän vastuullamme on osittain myös ollut sisäisesti rakentaa tietyn tyyppisesti design systeemiä, joskin prosessi itsessään on kehittynyt näiden sivustokokonaisuuksien kehityksen aikana samanaikaisesti.

Palaverimme agendalla on käydä konkreettisesti läpi Zeplin-työkalun käyttöä, millaisia ominaisuuksia siellä on, miten ladata käyttöliittymiä ja lisätä ohjeistuksia, miten hallita käyttöoikeuksia. Tällä kertaa vedän palaverin ilman kollegaani, sillä hän osallistuu toisiin asiakaspalavereihin. Tunnin palaverissa ehdin käymään kaikki hyvin läpi, vaikka koen että asiaa tuli varsin nopealla tahdilla. Mukana on myös toinen korkeakoulun edustaja, joka ei omaa suunnittelutaustaa, toisin kuin alkuperäinen yhteyshenkilö. Palaverin lopussa myös palaan atomisen suunnittelun metodologian perusajatukseen ja käyttöön. Lopussa koitan muistuttaa, että käyttämällä järjestelmää sitä kuitenkin oppii parhaiten ja läpikäymäni teoria sisäistetään kokeilemalla toimintoja. Mietin kuitenkin, miten saamme aktivoitua asiakkaan aloittamaan järjestelmän rakentamisen, kun enemmistö digitaalisista aineistoista on kuitenkin meillä. Käytäntöä ajatellen koen, että olisi jopa helpompaa, että olisimme rakentaneet järjestelmän valmiiksi heille ja toimittaneet sen käyttöön. Kuitenkin design systeemin hallinta on kattava kokonaisuus ja on tärkeää sitouttaa ja osallistaa kaikkia sitä hyödyntäviä ja erityisesti eteenpäin jakavia osapuolia.

Osallistun myös matkailuasiakkaan sprinttipalaveriin, jossa saan tarkennuksia muutamille minulle ohjatuille tiketeille.

Perjantai 21.10.2022

Päivän tavoitteet:

Sisäinen UI/UX-tapaaminen

Saavutettavuus-killan tapaaminen

Matkailuasiakkaan käyttöliittymän päivittäminen

Päivä alkoi joka toinen viikko toteuttavalla UI/UX-suunnittelijoiden sisäisellä palaverilla. Sivustanalyysin esittelyvuorossa ollut kollega oli valinnut mielenkiintoisen digitaalisen markkinointiin keskittyvän yrityksen sivuston, jossa oli mielenkiintoisia elementtien animointeja sekä erilaisten elementtien muotokieltä. Mitä pidemmälle tarkastelimme sivua, huomasimme kuitenkin, että saavutettavuudessa ja käytettävyydessä oli kuitenkin isoja haasteita. Jälleen kerran inspiroivan sivustanalyysin lisäksi kävimme läpi esittelijän senhetkisen projektin, josta hän oli aivan perustellusti myös hyvin ylpeä.

Suoraan tämän kokoontumisen jälkeen meillä oli saavutettavuuskillan kuukausitapaaminen. Sisäryrityksen sisäisen toiminnan kehitystoiminnassa on erilaisia sisäisiä kiltoja, jotka perustuvat tiettyyn ammatilliseen aihealueeseen ja joihin voi osallistua kuka tahansa aiheesta kiinnostunut. Vaikka suurin osa killoista on hyvin teknisiä ja niihin osallistuvat erityisesti sisäryrityksen puolen ihmiset, yhteistyön ja sen kehittämisen nimissä saamme osallistua toimintaan. Saavutettavuuskillassa tietysti asiasta tietävät ja siitä kiinnostuneet keskustelevat erilaisista saavutettavuuteen liittyvistä asioista. Koska aihe koskettaa UI/UX-suunnittelijoita päivittäisellä tasolla sen suunnittelijoina ja toimeenpanijoina osallistumisemme on hyödyllistä. Kokoontumisessa ei tällä kertaa ollut valmista agendaa, joten kävimme osallistujien kesken toiminnan kehittämisen kohteita, kuten millaisista koulutuksista olisimme kiinnostuneet, millaisia koulutuksia voisimme pitää koko yritykselle sekä millaista koulutusaineistoa tulemme tarvitsemaan.

Iltapäivästä keskityin matkailuasiakkaan käyttöliittymien kehittämiseen. Toimeksianto koski majoituksen tuotesivun CTA-nappia ja miten korostaa sitä mobiilissa silloin kun käyttäjä ei ole kyseisen blokin eli elementtialueen kohdalla. Luonnosteltuani muutamia vaihtoehtoja varmistin vielä kehittäjältä ratkaisun realistisuutta toteutuksen suhteen ja hän vahvisti sen olevan mahdollinen. Epäröin kuitenkin onko ratkaisu haluttu, joten pyysin tech leadia vielä varaamaan kehittäjälle sekä meille kahdelle palaverin, jossa käymme yhdessä läpi ratkaisuja ja valitsemme parhaan, jotta voimme yhdessä myydä sen asiakkaalle.

Viikkoanalyysi: Suunnittelutyön laadun arviointi

Perjantaisen sisäisen UI/UX-tapaamisen innoittamina jatkoimme keskustelua kollegoitteni kanssa lounaalla siitä, miten arvioida mikä on laadukasta suunnittelutyötä. Henkilökohtaisesti olen kipuillut

aiheen kanssa koko puolitoista vuotisen UI/UX-suunnittelijaurani aikana, koska yrityksessämme vastaamme suunnittelijoina itsenäisesti toimitettavan työn jäljestä, toki asiakkaan hyväksynnällä. Itse kuitenkin koen, että välillä asiakkaat tyytyvät yksinkertaisempiin, mutta toimiviin ratkaisuihin sen sijaan että tavoittelisivat tai vaatisivat kunnianhimoista muotoilua tuotteilleen. Kunnianhimo tavoitella suurempaa toki elää suunnittelijankin näkökulmasta resurssien, kuten budjetin ja ajankäytönkin asettamalla ehdoilla. Aina ei voi tai pysty ylittämään kaikkien toimeksiantojen odotuksia.

Yksi merkittävä tekijä, joka tähän mielestäni vaikuttaa on designiimin UI/UX-suunnittelijoiden lyhyt yhteenlaskettu työkokemus tällä osa-alueella. Samaan aikaan aloittaneen kollegani kanssa olemme pisimpään tiimissä olleet käyttöliittymäsuunnittelijat, sillä vaihtuvuus, erityisesti UI/UX-suunnittelijoiden osalta on viime aikoina ollut melko suurta. Tämä tarkoittaa, että työyhteisössäni ei ole ketään senior designerin eli muutaman vuoden kokemusta vastaavaa henkilöä, jolta voisi ottaa mallia ja oppia. Firman omistajat ja esihenkilömme ovat tietysti tehneet tätä työtä huomattavasti pidempään, mutta kolmesta ainoastaan yksi on aloittanut uransa varsinaisesti käyttöliittymäsuunnittelun parissa. Kuitenkin aseman ja roolin kehittyminen ajan mittaan ovat vieneet hänen työtehtäviään enemmän hallinnolliseen ja myynnilliseen puoleen. Yrityksessämme ei myöskään ole varsinaisesti tavoiteltua tyyliä tai linjaa valvovaa tahoa, mikä tietysti suo laajat vapaudet ja ilmenee suurena luottamuksena mutta myös siirtää laadun määrittelyn tekijöille.

Olen toki varma, että jos toimittaisimme laadullisesti huonoa työtä, niin siitä saisi asiakkaiden kautta palautetta ja asiaan lähdetäisiin kyllä puuttumaan johdon puolesta varsin nopeasti. Kunnianhimoisena suunnittelijana pohdin kuitenkin jatkuvasti, että mikä tekee suunnittelustani hyvää ja miten voin kehittää sitä eteenpäin, kun ratkon itsenäisesti haasteita. Ajattelen nimittäin, että niin kauan kun tekee yksin ja ratkoo yksinään eteen tulevia pulmia, niin omavaraisuus sallii vain tiettyyn tasoon asti pääsemisen.

Tutkiessani sitä, että mikä tekee käyttöliittymäsuunnittelusta hyvää ja laadukasta, sain selville että erilaisia lähestymistapoja ja mittausprosesseja on kehitetty laajasti. Don Norman kirjoittaa, että muotoilu on kiinnostunut siitä, miten asiat toimivat, kuinka niitä ohjataan sekä millainen on ihmisten ja teknologian välinen vuorovaikutus. Kun ne tehdään hyvin, tuloksena saadaan loistavia ja miellyttäviä tuotteita. (Norman 2013, 5.)

Huomaan, että muutkin suunnittelijat ovat pohtineet vastaavaa asiaa: Onyx-Systems-yrityksen artikkelissa ”Matters of the HEART: How to Measure UI and UX Design” kirjoitetaan kuinka tuotekehityksessä käytetään lukuisia avainindikaattoreita (KPI eli key performance indicators) eri toimialoilla. Ei kuitenkaan ole olemassa yleistä hierarkiaa tai edes yleisesti hyväksyttyä luokitusta

käyttökokemus- ja käyttöliittymä-mittareille. Artikkelissa esitellään erilaisten mittareiden logiikkaa. Osa mittareista keskittyy käyttäytymisen mittaamiseen, kuten esimerkiksi NPS:n (englannista Net Promoter Score), joka vastaa kysymykseen ”suositteletko tätä tuotetta tai palvelua ystävällesi tai kollegallesi?” tai CSAT (englannista Customer Satisfaction Score), joka mittaa asiakaskokemuksen tyytyväisyyttä tietyllä hetkellä asiakaskokemusta. (Onix-Systems 2019.) Toinen osuus erilaisista mittareista pohjautuu taloudellisen tehokkuuden tai markkinoinnin tavoitteiden mittaukseen. Tällöin osa mittausprosesseista lipsuu suoraan käyttöliittymän tehokkuuden mittaamiseen, eikä niinkään tuotteen oman designarvon arviointiin. Huomaan mittareiden tarkastelusta kuitenkin, että itse en ole päässyt mittamaan suunnittelemani käyttöliittymäni kriittisesti niiden toteutuksen jälkeen edes edellä mainituilla tavoilla ja mietin miksi meillä ei ole prosessia kyseistä aiheesta.

Kun tullaan laadun mittaamiseen teknologiakonsultti Kenneth Reilly kirjoittaa UX Collectiven alustalla, että todellisuudessa loppukäyttäjää ei kiinnosta mitä tiettyä suunnitteluohjeistusta suunnittelija on käyttänyt tai paljonko dataa on kerätty ja analysoitu tuotteen käytöstä.

Loppukäyttäjä on kiinnostunut kokemuksesta kokonaisuutena ja suunnittelijan vastuulla on toimittaa paras mahdollinen kokemus, mikä tarkoittaa tietyn ongelman ratkaisemista tai tietyn tarpeen täyttämistä niin, että se vaatii mahdollisimman vähän vaivaa loppukäyttäjältä. (Reilly 2020.) Erilaiset arvotukset ja mittaukset tehdään siis nimenomaan suunnittelijaa ja hänen työnsä laadun arviointia varten. Jään pohtimaan asiaa ja päätän ottaa asian puheeksi seuraavassa sisäisessä suunnittelijatapaamisessa.

3.4 Seurantaviikko 4 / 43/2022

Maanantai 24.10.2022

Päivän tavoitteet:

Viikkotapaamiset

Viikko alkoi perinteisellä suunnittelijatiimin tapaamisella, josta ei osaltani ilmennyt mitään uutta. Saatuani järjestöasiakkaan käyttöliittymät raportointikuntoon, minulla ei tällä hetkellä ole suurempaa kokonaisuutta työn alla vaan kaikki projektit ovat jatkuvaa kehitystyötä. Jos ei suurempia akuutteja asioita ilmene viikon aikana, niin suunnitelmissa on hoitaa jonossa olevia tuntimäärältään pieniä suunnittelutöitä.

Viikkopalaverin jälkeen tapasin korkeakoulu J:n sivoustuudistuksen front leadia, joka pyysi yhtenäistämään elementtien ja käyttöliittymäsivujen viivojen (englanniksi border) paksuuksia. Käyttöliittymäsuunnittelu vaatii tosiaan tarkkuutta ja jo pienistä yksityiskohdista lähtien linjauksia. Valitettavasti kymmenien käyttöliittymien suunnittelun aikana osa elementeistä, kuten elementeissä ilmenevien tehosteviivojen määrittästä ei oltu tehty ja viivoissa on eri käyttöliittymissä epätarkkuuksia ja heittoja. Suurimmalta osin väittäisin, että siksi koska enemmistö aineistosta tehdään ja hallitaan täysin tyhjästä käsin. Esimerkiksi Sketch-suunnitteluohjelmassa välistykset tai tasaukset tehdään suurimmilta osin manuaalisesti ilman mitään automaatiota. Mikä tarkoittaa välillä rehellisiä virheitä esimerkkinä toimivissa käyttöliittymissä. Palaverin aikana saimme kuitenkin linjattua karkeat säännöt, jotka front lead sitten jalkautti kommentilla kaikille tekijöille Jirassa. Saman projektin iltapäiväpalaverissa myös painotin, että aina pitää ja kannattaa kysyä, jos on yhtään epäselvää tai vastaan tulee aiemmin tehdystä poikkeavia suunnitelmia.

Energia-asiakkaan sprinttipalaveri oli lyhyt usean osapuolen ollessa muualla. Kerroin omien tehtävieni tilanteesta sekä sain uuden toimeksiannon. Käytännössä uusi tehtävä on lisätä palvelun kirjautumiseen tunnistautumisen blokki, joka oli jo suunniteltu nykyiselle ilmeelle, mutta jota ei saatu sen aikana käyttöön. Onnistuin tekemään ehdotukset ja luovuttamaan ne asiakkaalle kommentoitavaksi vielä saman päivän aikana.

Päivän viimeisessä palaverissa korkeakouluasiakas J:n sisäisessä viikkopalaverissa ei myöskään ilmennyt suurempia asioita. Tekniikan osalta palaveri etenee ja kääntyvät puoleeni mikäli tulee tarvetta. Asiakkaalta tosin oli tullut pyyntö tarjoukselle työpajaa varten, mikä keskittyisi sisällöntuotantonnollisiin tarpeisiin sivuston hakijalle-osion sisällöistä. Työparinani toimiva design lead otti vastuun tästä ja autan häntä myöhemmin tekemään ehdotuksen.

Tiistai 25.10.2022

Päivän tavoitteet:

Järjestöasiakkaan loppuraportin käyttöliittymiä koskevat osuudet

Työpajapalaveri korkeakouluasiakas J:n opiskeluosiota varten

Alun perin järjestöasiakkaan loppupresentaatiota varten piti riittää kolmesta neljään käyttöliittymäesimerkkiä, jotka olivat olleet myös testauksessa mukana. Tarkasteltuamme kuitenkin konseptoinnin hyväksytystä tarjouksesta mitä kaikkea piti toimittaa, ja huomasimme että asiakkaalle oli luvattu toimittaa tarkka, toteutettujen visuaalisten elementtien määrittely. Vaikka kyseessä oli konseptointi ja paljon tulisi jäämään asiakkaan tarkemmin määriteltäväksi niin meidän osiomme piti olla mahdollisimman pitkällä heidän sivoustouudistuksen kilpailutusta varten. Loppuraporttia rakentaessa kollegani olivat lisänneet luomistani käyttöliittymistä kuvat kokonaisuutena ja alustavasti hajottaneet ne pienempiin modulaarisiin osiin vaatimusmäärittelyn tekoa varten. Olin kuitenkin tehnyt huomattavasti kattavammin lopullisiksi tarkoitettuja elementtejä, jotka oli kuitenkin hyvä liittää luovutettavaan dokumenttiin, jotta täyttäisimme konseptoinnin vaatimukset. Päivän pääpaino vaihtui siis kaikkien mahdollisten elementtien lisäämiseen raporttiin ja niiden toiminnallisuuksien kirjaamiseen vaatimusmäärittelyä varten.

Päivä muodostui monesta lyhyestä kohtaamisesta. Ensimmäiseksi keskustelin kollegani kanssa yhteisesti vetämämme design system -pilotin loppuraportin viimeistelystä. Olimme ohjausryhmälle esitelleet pilotin ja sen lopputulokset, jonka yhteydessä pidimme lyhyen työpajaharjoituksen, jossa kysyimme pilottiin aktiivisesti osallistuneilta tulevaisuuden tavoitteita design systeemin suhteen. Loppupresentaatio on tapaamisesta lähtien odottanut loppuunsaattamista, joten nyt sovimme mikä olisi paras tuloksien esittely kokonaisuuksien kannalta. Päivän toinen palaveri koski korkeakoulu J:n pyyntöä tarjouksesta pitää heille työpaja, jonka tavoitteena olisi saada selkeä kuva mitä sisältöä tuoda ja jäsentää sivuston opiskelu-osioon. Puolen tunnin palaverissa kysyimme tarkentavia kysymyksiä tarjouksen tekoa varten mm. konkreettisista tavoitteista ja lopputuoksista, ketkä organisaatiosta osallistuisivat työpajaan, jotta aineisto olisi oikein sekä millaisia haasteita varten olisi hyvä valmistautua. Tapaaminen tarjosi kattavasti tietoa ja selvensi mihin vaatimuksiin työpajan ja sen tarjouksen tulisi vastata.

Keskiviikko 26.10.2022

Päivän tavoitteet:

Järjestöasiakkaan loppupresentaatio

Design system -aineiston valmistelu torstain viikkopalaveria varten

Päivä alkoi suoraan järjestötyöpajan loppupresentaatiolla, johon osallistuimme koko projektitiimin voimin, eli kaksi palvelumuotoilusta ja sisällöntuotannosta vastaavaa suunnittelijaa, teknisestä vaatimusmäärittelystä vastaava sekä minä. Puolitoista tuntia kului nopeasti, koska asiaa oli paljon ja lopussa asiakas kommentoi varsin tiiviisti ja tyytyväisesti lähinnä keskittyen vielä raportin ja erityisesti vaatimusmäärittelydokumentin luovuttamiseen. Onni onnettomuudessa huomasimme vaatimuksen ajoissa ja olin ehtinyt tarkentaa ja siirtää lähes kaikki käyttöliittymien osat dokumenttiin.

Päivän toinen osa keskittyi valmistelemaan korkeakouluasiakas U:n design system -pilotin aineiston valmisteluun. Olin projektin työparini kanssa jutellut, että kerran olemme heille ainoa digitaalisten aineiston luovuttaja ja asiakkaalle ei voi antaa täysiä oikeuksia firmamme aineistoon, niin siirtäisimme heille kuuluvan aineiston yhdessä meidän suunnitteluohjelmistostamme heidän Zeplin-työtilaansa. Näin korkeakoulun edustajat olisivat hyvin perillä siitä, mitä aineistoa on siirretty sekä pääsisivät määrittelemään miten se jäsennellään. Päivän tehtävänäni oli siis koota ja tarkistaa että totuttamiemme projektien yhtenäinen suunnitteluaineisto on kunnossa sekä valmistaa sen tapaamisen aikana siirrettäväksi.

Torstai 27.10.2022

Päivän tavoitteet:

Matkailuasiakkaan viikoittainen Tech & Design sync sekä sprinttipalaveri

Korkeakoulu U:n design system -viikkopalaveri

Torstaina aamupäivästä tarkistin suunnittelemani aineiston matkailuasiakkaan sprinttipalaveria varten. Torstai-aamulle minulle on myös varattu viikoittainen lyhyt läpikäynti projektin tech leadin kanssa. Normaalisti käymme läpi minulle ohjatut tiketit ja tilaisuudessa voin kysyä, mikäli on epäselvyyksiä. Tälle kerralle olin kuitenkin pyytänyt häntä kutsumaan paikalle myös suunnitelmiani toteuttavat ohjelmistokehittäjät, jotta voisimme käydä yhdessä läpi ovatko käyttöliittymät teknisesti toteutettavissa, sekä että molemmat olisivat tietoisia millaista ratkaisua olisimme myymässä asiakkaalle yhdessä. Syysloman vuoksi osa asiakkuuden teknisistä kehittäjistä oli kuitenkin lomalla, joten kolmesta tiketistä pääsin esittelemään vain yhtä. Loput siirtyivät seuraavalle viikolle.

Esiteltävä toimeksianto oli liittää paikallisten yritysten aukioloaikojen listaukseen ehdotus linkistä, joka tulisi ohjaamaan Google Mapsiin. Suunnitelma tuli tehdä mobiilikäyttöliittymälähtöisesti. Sivulla on listattuna kymmenittäin yritysten päivätasoisia aukioloaikoja. Näiden lisäksi niiden yhteydessä on tekstilinkillä ohjaus kyseessä olevan yrityksen omille kotisivuille. Tavoitteena on tässä tapauksessa lisätä yksi uusi linkki kotisivuohjauksen yhteyteen. Tilaa ei ole kuitenkaan

paljon, joten ehdotin jos päivittäisimme kotisivuohjauksen ja uuden Google Maps -linkin pyöreiksi napeiksi, joita kuvittaisivat aihetta vastaavat ikonit. Näin tekstin määrä vähentyisi listauksien taulukossa ja napit säästäisivät myös tilaa varautuen siihen, jos jatkossa olisi tarvetta ohjata vielä muuallekin. Uuden visuaalisemman ehdotuksen lisäksi toteutin myös näkymän, joka oli suoraan alkuperäisen ehdotuksen mukainen. Näin asiakas pääsisi näkemään molemmat vaihtoehdot käytännössä ja visuaalisempi ratkaisu oli helpommin perusteltavissa. Itse sprinttipalaverissa, jossa sain esitellä ehdotukset, asiakas pohti molempia mahdollisuuksia pitkään mutta päättyi nappeihin, sillä tavoitteena oli kuitenkin välttää lisäämästä sivun pituutta entisestään.

Korkeakoulu U:n design system -viikkopalaveria varten sovimme kollegani kanssa, että siirrämme suunnitteluohjelmisto Sketchissä tuottamaamme aineistoa Zepliniin asiakkaan seurattessa prosessia, ja hän saa vuorostaan järjestellä, nimetä ja merkitä Zeplinissä tiedostot. Näin jatkossa hän sisäistää Zeplinin toiminnallisuudet paremmin sekä ymmärtää design systeemissä käyttämänsä järjestyksen logiikkaa. Meidän ollessa ensisijainen korkeakoulu U:n digitaalista aineistoa tuottava kumppani ja suunnittelutiedostojen suuren määrän vuoksi ehdotin palaverissa, että varaisimme projektista muutaman tunnin sille, että siirtäisin osaltamme kaiken hyväksytyt korkeakoulun omalle alustalle. Näin välttäisimme haasteen, että joutuisimme ensin editoimaan alkuperäisiä suunnittelutiedostojamme, jotka sisältävät usein variaatioita ja iteraatiokierroksien erilaisia versioita, toimittaisimme siivotut tiedostot asiakkaalle ja hän siirtäisi ne yhteisten palaverien ulkopuolella Zepliniin. Projektin tarkoitus on kuitenkin tehokkaan suunnittelujärjestelmän lisäksi olla myös tehokas prosessilta sen toteutuksen aikana. Palaverin aikana asiakas oli ehdotuksista samaa mieltä, seurasi kyllä aktiivisesti mukana eri vaiheita ja kokeili Zeplinin järjestelytoiminnallisuuksia, mutta kysyi todella vähän. Mietin johtuiko se hänen persoonallisuudestaan vai etenemmekö liian nopeasti. Tarkoituksenamme oli kuitenkin opettamisen lisäksi tukea design systeemin jalkauttamista. Toisaalta olemme vasta prosessin alussa ja niissä muutamissa tapaamisissa mitä meillä on ollut, on tullut todella paljon informaatiota.

Perjantai 28.10.2022

Päivän tavoitteet:

Matkailualan asiakkaan puuttuvat tiketit

Perjantaina keskityin matkailuasiakkaan designtiketteihin saatuaani edellisenä päivänä tech leadilta tarkennuksia. Käytännössä toimeksianto keskittyi majoituskohteiden listauselementtien yksinkertaistamiseen, jotta listausnäkyään saisi enemmän majoituskohteita yhteen ruutunäkyään. Nykyisissä listauselementeissä on majoituskohteesta kuva, nimi, sijainti, tuotesivulle siirtävä nappi sekä muutaman rivin edestä erilaisia kohteesta kertovia tietolistauksia. Toivottu uusi näkymä keskittyy puhtaasti nimeen, henkilöiden majoitusmäärään sekä tuotesivulle

ohjaavaan nappiin. Koska päivityksen tavoitteet ovat varsin selkeät, itse yksittäisiä elementtejä on helppo editoida olemassa olevan tyylin mukaisesti huomattavaksi pienemmäksi. Hyvin rajallisilla tiedoilla kokeilen vaikuttavatko eripituiset otsikot elementin pidentymiseen rivityksen takia. Kuitenkin kaikki olemassa olevien kohteiden nimet ovat varsin lyhyitä, joten tilanne ei vaadi suurempaa varautumista. Huomaan myös, että listausnäköymän hallintaa varten pitää kehittää napit, jotta asiakkaat voivat vaihtaa tiiviin listauksen ja kattavan listauksen välillä. Varaudun tähän koska en tiedä haluaako asiakas jatkossa pelkästään tiiviin listausnäköymän vai molemmat tyylit. Tulen kuitenkin suosittelemaan molempien näköymien pitämistä sekä mahdollisuutta vaihtaa niiden välillä, jotta voimme vastata mahdollisimman monen eri asiakkaan tarpeisiin ja rajapinnat, joista kattavamman listaustyyliä tiedot haetaan, on jo rakennettu ja käytössä. Turha lopettaa sen käyttöä, jos se on jo luotu ja sitä voi hyödyntää vielä tulevaisuudessa.

Tiiviin majoituslistauksen lisäksi teen viimeiset muutokset edellisenä päivänä hyväksytyyn aukioloaikojen listaukseen sekä lataan käyttöliittymät Zepliniin ja kommentoin hyväksynnästä Jiraan tiketille, jotta tekniikka voi aloittaa seuraavan vaiheen.

Viikkoanalyysi: Asiakkaan haasteiden ja tavoitteiden ymmärtäminen ja niihin vastaaminen

Viikosta toiseen tuntuu haastavalta hahmottaa korkeakoulu U:n tarvetta design system -pilottille. Jo edellisessä vastaavanlaisessa projektissa kipuillimme kollegani kanssa osaamistamme antaa asiakkaille tarpeeksi tietoa asiasta. Kuitenkin aiemmassa projektissa asiakas toimi selvästi monitoimittajaympäristössä ja digitaalisten palvelujen visuaalisuus oli alkanut jo pirstaloitua eri alustojen asettamista rajoitteista ja niitä toteuttavien toimittajien itsenäisestä tekemisestä johtuvista syistä. Siinä tapauksessa tuntui siis helpommalta vastata yhtenäisen järjestelmän perustamisesta ja sen kehittämisestä. Korkeakoulu U:n tapauksessa tuntuu, että olemme ainoa digitaalinen kumppani ja olemme lähinnä kopioineet meidän olemassa olevat design system -tiedostot heidän käyttöönsä.

Don Norman kirjoittaa kauniisti siitä, miten insinöörit ja liiketoimintapuolen ihmiset on koulutettu ratkaisemaan ongelmia, kun taas suunnittelijoita on koulutettu selvittämään todelliset syyt sille mikä aiheuttaa asiakkaalle kyseessä olevat ongelmat (Norman 2013, 218). Olemme tosiaan yrittäneet kysyä, miten voisimme kollegani kanssa vastata design systeemillä molempien tapaamisessa käyvien korkeakouluedustajien päivittäisen työn haasteisiin. Toistaiseksi reagointi on kuitenkin ollut maltillista emmekä ole saaneet varsinaisesti mitään kipukohtia esille.

Kun tullaan design systeemin perustamisen tarpeeseen Brad Frost toteaa, että ei-niin-salainen salaisuus tehokkaiden suunnittelujärjestelmien luomisessa (kuten minkä tahansa muun työn onnistuminen) on todella riippuvainen sitä toteuttavien ihmisten välisestä kommunikoinnista ja

yhteistyöstä. Frost toteaa hauskaasti samaan miksi onnistumistarinoita ympäri maailmaa ei kuitenkaan kuulla jatkuvasti lainaamalla Mark Boultonia: ”Suunnitteluprosessit ovat outoja ja kummallisia koska ihmiset ovat outoja ja kummallisia”. (Frost 2016, 95.)

Itselläni oli kokonaan eri tavoite, kun lisäsin tämän kohdan Frostin tekstistä. Suunnitteluprosessien kummallisuus saa minut miettimään, että ehkä me koulutimme korkeakoulu U:n edustajia siihen, millainen on meidän mukaamme toimiva suunnittelujärjestelmä, koska heillä ei ole kyseistä kokemusta, jotta jatkossa tehdessämme yhteistyötä he voivat vahvemmin ohjata ja tukea yhteistä kehitystyötä. Ehkä todellisuudessa, kun olemme olleet aiemmin vastuussa tuotteen toimittamisesta niin olemme pitäneet asiakasta kyllä mukana, mutta emme avanneet prosessiamme tarpeeksi perusteellisesti sen lähtökohdista ja syistä. Nyt suunnittelujärjestelmän perustamisen ja kehittämisen myötä asiakas saa täydennettyä puuttuvat palaset omasta kokemuksestaan ja ymmärtää jatkossa kokonaisvaltaisesti digitaalisen kehitystyön prosessia ja pystyy ottamaan vahvemmin tuotteensa omistajuudesta.

3.5 Seurantaviikko 5 / 44/2022

Maanantai 31.10.2022

Päivän tavoitteet:

Viikkopalaverit

Viikon tiimipalaveri alkoi rauhallisesti monen tiimiläisen ollessa kipeänä. Tiimipalaveria seurasi tapaaminen korkeakoulu J:n front leadin kanssa, jossa kävimme läpi tekniikan toteutusta väreistä. Korkeakoulu J:lla on käytössä vain neljä väriä, joista kaksi vielä tarkoitettu puhtaasti aksenteiksi. Värit eivät myöskään ole kattavasti saavutettavia. Saadaksemme lisää variaatioita mutta pysyäksimme brändimäärityksessä loimme 50 %, 30 % ja 10 % sävyt pääväreistä. Front lead ei kuitenkaan ollut tietoinen värien johdonmukaisesta rakenteesta ja projektin värilistaukseen oli livahtanut muutamia ylimääräisiä värejä teknisten määritysten mukana. Yhdessä siivosimme värilistausta ja hän lupasi päivittää teknistä puolta niin, että päävärien sävyvariaatiot saavutettaisiin prosentuaalisella vähennyksellä eikä omalla värikoodilla, kuten suunnittelun puolella jouduimme tekemään.

Iltapäivä vuorostaan sisälsi energia-asiakkaan sprinttipalaverin sekä korkeakoulu J:n sisäisen viikkopalaverin. Energia-asiakkaalta sain toimeksiannon nyt julkaistuumme sivuston uuden ulkoasupäivityksen (jota en päässyt suunnittelemaan) että päivittäisin muutamaaan aikaisemmin heille toimittamaani digimarkkinoinnin kuvaan uuden ilmeen. Kyseessä on siis kuvapankista hankittuja kuvia, joissa keskiössä on digitaaliset laitteet mihin päivitetään sivustosta eri näkymiä. Koska pohjat olivat jo valmiina edelliseltä kerralta, päivitys oli tällä kertaa huomattavasti nopeampaa. Korkeakouluasiakas J:n sivustouudistuksen osalta ei ole tällä hetkellä aktiivista tekemistä, mitä nyt tekniikka pyytää tarkempia määrityksiä samassa hengessä kuin aamun väripalaveri.

Tiistai 1.11.2022

Päivän tavoitteet:

Energia-asiakkaan markkinointikuvat

Aloitin päiväni työstämällä pyydetty markkinointikuvat. Eniten aikaa tässä osuudessa vei sivuston ruutukaappauksista henkilötietojen korvaaminen neutraaleilla termeillä. Kunnianhimoisesti loin myös samasta kuvapohjasta erilaisia versioita eri näkymillä, vaikka tätä ei alun perin pyydetty.

Iltapäivällä korkeakoulu J:n tech lead pyysi minua tarkentamaan listauselementtien marginaaleja. Vaikka Zepliniin ladatuissa hyväksytyissä käyttöliittymissä on selvästi välillä virheitä tai heittoja, ja

on hyvä, että tekniikka haastaa ja pyytää tarkennuksia olettamisen sijaan, ulkoasut rakentuvat suuresti manuaalisesti tehdystä asettelusta. Näin ollen joka kerta, kun tekniikka pyytää määrittelemään tai tarkentamaan olemassa olevia elementtejä, jos se pitää tehdä käyttöliittymään niin siihen meneekin sitten yllättävän paljon aikaa siitä hetkestä, kun avaa työtiedoston siihen että päivittää Zepliniin olemassa olevat käyttöliittymät. Koska korkeakoulu J:n kanssa olemme jo kerran ylittäneet budjetin (ja saaneet lisäbudjettia) niin mietin, että meneeköhän nämä tekniset tarkennukset asiakkaan vai oman firmamme laskusta, koska ne eivät tapahdu asiakkaan toiveesta tai hyväksynnällä.

Keskiviikko 2.11.2022

Päivän tavoitteet:

Valmistautuminen korkeakoulu U:n design system -palaveriin

Korkeakoulu J:n sivustouudistuksen etusivun visualisointi

Viime viikolla sovimme tosiaan korkeakoulu U:n edustajan kanssa, että käytämme muutaman tunnin budjetista meidän tuottaman aineiston siirtämiseen heidän design system -työtilaan Zepliniin prosessin nopeuttamiseksi. Käytännössä valitsin ja tarkistin aineiston työtiedostoistamme ja siirsin asiakkaan hyväksymän aineiston tällä kertaa heidän omalle tililleen omamme sijaan.

Korkeakoulu J:lle vuorostaan työstin visualisointia etusivusta, jonka koostamisen suunnittelemistani elementeistä oletin olevan helppoa, sillä toinen edustajista oli koonnut ranskalaisin viivoin listauksen asioista, joihin toivoi olevan ohjauksia. Ohjaustoiveita oli kuitenkin todella paljon enkä ole varma millaista sisältöä minun pitäisi tuottaa tai mistä kopioida sitä. Tavoitteena on kuitenkin tehdä varsin napakka ja kattavasti asiakkaan monitasoista organisaatiota kuvaava kokoelmasivu, kuitenkin niin että se ei ole liian pitkä. Tavanomaisesti käyttäjät kuitenkin harvemmin lukevat sivua pieteetillä alusta loppuun vaan hakevat sivulta haluamaansa mahdollisimman nopeasti ja etenevät käyttäjäpolussa eteenpäin. Ehdin kuitenkin luomaan elementtipohjat ja suunnittelen ottavani design leadin avuksi kuvaamaan erilaisia etusivuun keskittyviä sisältötarpeita.

Torstai 3.11.2022

Päivän tavoitteet:

Korkeakoulun J:n palaverit

Korkeakoulu U:n design system -viikkopalaveri

Matkailuasiakkaan sprinttipalaveri

Päivä oli pitkästä aikaa palaveripainotteinen, joka tahditti työpäivää mukavasti. Aamupäivällä tarkensin korkeakoulu J:n projektin tekniikkatiimille muutamia elementtejä. Sen jälkeen siirryin joka toinen viikko pidettävään viikkopalaveriin. Itselläni ei ollut varsinaisesti asiaa, mutta koin tärkeäksi kuunnella mitä tekniikka oli saanut aikaan sivustoprojektin testiympäristössä aikaan. Lisäksi odotin, että koulutussivut olisivat nousseet puheenaiheeksi, mutta asia tuntui olevan hallinnassa. Kerroin siis design leadille pyytäväni korkeakoulun tarvittavia edustajia palaveriin, jotta voisimme käydä läpi koulutussivujen viimeisimmät versiot ja saada hyväksynnän sekä puhua vähän etusivun rakenteesta.

Usein etänä työskentelevä kollegani oli toimistolla, joten iltapäivällä pidimme samassa tilassa korkeakoulu U:n design system -viikkopalaverin. Korkeakoulun edustajat vaikuttivat olevan tyytyväisiä aiemmin valmistelemiini ja siirtämiini materiaaleihin, ja koin että ensimmäistä kertaa palaveri tuntui etenevän luontevasti keskustelemalla. Meillä on vielä kuitenkin haasteita ymmärtää heidän tarpeensa design systeemille, mikäli olemme heidän ainoa digitaalisen suunnittelun yhteistyökumppaninsa. Edustajien ollessa kuitenkin viestinnän eri tiimeistä, yritimme kartoittaa, kuten olemme tehneet joka kerta, millaisiin tarpeisiin heidän näkökulmastaan voisimme design systeemillä vastata. Vastauksena emme ole kuitenkaan saaneet tarkkaan määriteltyä millaisia ongelmia heillä olisi. Ensi viikolla lupasimme käydä läpi design systeemin prosessikuvauksen alusta lähtien, kun tehdään tarjouspyyntö aina projektin päättymiseen asti. Esimiehemme jaksaa aina muistuttaa, että vaikka meistä tuntuu, ettemme etene tämänkaltaisissa projekteissa, tärkein arvontuotanto on nimenomaan ymmärrys siitä, miten asioita kannattaa tehdä. Luonnollisesti koen, että itse koitamme hakea kattavampaa järjestelmänhallintaa koska olemme niin tottuneet omiin sisäisiin prosesseihimme.

Viimeisessä palaverissa, matkailuasiakkaan sprintissä, esittelin viime viikolla jääneet ehdotukset tuoteomistajalle ja muulle tiimille. Tuotelistauksen tiivistämisen tiketillä esitetty rajallinen tietomäärä oli ohjannut minua suunnittelemaan ruudukkomaisesti kaksi rinnakkain asettuvaa listauselementtiä yhden kokoleveän tuote-esittelyelementin tilalle. Esiteltyäni ehdotukseni asiakas kuitenkin tarkensi, että heidän vanhalla sivustollaan tuotelistaus oli tiiviissä näkymässä esitetty taulukossa. Vaikka ehdotukseni oli heidän mukaansa hyvä, niin kysyin haluaisivatko he myös tarkoittamansa näkymän visualisoituna, ja sain hyväksynnän toteuttaa senkin. Tämän jälkeen he esittelisivät asian sisäisesti muillekin osapuolille ja tekisivät sen perusteella päätöksen.

Toinen esittely koski mobiililaitteiden tuotesivun ostonapin näkyvyyden parantamista, erityisesti kun selasi tuotesivun loppuun, jolloin alussa esiintyvä varausosio olisi pitkän selauksen päässä. Olin tehnyt varsin perusteellista työtä etsimällä muutaman vertailuesimerkin ja toteuttamalla kolme erilaista variaatioita, jotka itse kuitenkin koin enemmän kehityskaaren eri vaiheiksi kuin erilaisiksi

versioiksi. Asiakkaan vastaanotto oli positiivinen, mutta heti perään paljastui, että tuoteomistajana hänen pitäisi osallistaa muutkin toimintoon liittyvät osapuolet päätöksen tekoon.

Palaverien jälkeen toimitin matkailuasiakkaalle tarvittavat aineistot heidän sisäistä päätöksentekoa varten sekä tein pyydetyn listana esitetyn ehdotuksen tuotelistauselementistä.

Perjantai 4.11.2022

Päivän tavoitteet:

Sisäinen UI/UX tapaaminen

Matkailuasiakkaan tarkennettujen suunnittelupyyntöjen teko

Perjantai alkoi sisäisellä UI/IUX -suunnittelijoiden tapaamisella. Sivustoanalyysin esittelyvuoron omannut oli valitettavasti kipeä, joten keskityimme jatkamaan keskustelua työn laadun mittauksesta. Koska olin jo aiemmin tutkinut aihetta ja löytänyt muutamia artikkeleita, nostin huomioni esille. Keskustelussa lopulta puhuimme enemmän intuitiivisesta ja kunnianhimoisesta suunnittelun tavoittelusta, kuin itse työn onnistumisesta. Totesimme kuitenkin, kuinka sisaryhtiöllämme on vahvempi asema jatkuvan teknisen kehityksen myynnissä ja toteutuksessa ja pohdimme, olisiko meillä mahdollisuuksia ottaa asemaa jatkuvaan kehitykseen, erityisesti muotoilun näkökulmasta.

Loppupäivästä jatkoin matkailuasiakkaan toimeksiantojen tekoa eteenpäin. Tärkeimpänä oli vielä yksinkertaisemman tuotelistauksen visualisointia. Pari päivää aikaisemmin olin saanut myös energia-asiakkaan tekstit suunnittelemaani uuteen energiaraportointinäkymään, jossa raportointi oli jaettu kolmeen toiminnallisesti erilaiseen näkymään.

Iltapäivällä otin lisäksi neljä potrettia vähän aikaa sitten aloittaneista työntekijöistä. Kuvia käytetään usein tarjouksien mukana lähtevien CV:iden lisäksi kotisivujen henkilögalleriaan.

Viikkoanalyysi: Suunnittelutyön laadun arviointi (osa II)

Perjantain sisäisessä suunnittelijapalaverin työn laadun mittauksen keskustelussa päädyimme lopulta siihen, että jatkossa tukeudumme toisiimme entistä enemmän näkemysten, visioiden ja laadun tavoittelussa. Edellisellä kerralla taustatutkimukseni johti arviointitapoihin, joissa mittaus suoritettiin pisteillä ja käyttäjäkokemuksen ehdoilla. Päätin muuttaa lähestymistapaani ja etsiä lisää tietoa suunnittelun arvioinnista.

Jasmine Friedl kirjoittaa UX Collective -sivuston artikkelissa hänen kokemuksistaan vastaavan ongelman äärellä. Hän alustaa olleensa töissä tiimissä, joka perusti suunnittelun, ja lähes kaiken

muunkin suunnitteluprosessin ympärillä olevan toiminnan, arvioinnin John Doerrin filosofiaan ja OKR:ien soveltamiseen. What matters -sivuston Ryan Panchadsaram kirjoittaman artikkelin mukaan OKR (englannista objectives & key results) on yhteistyöhön perustuva tavoitteen asettamismetodi, jota tiimit ja yksilöt käyttävät asettaakseen haastavia, kunnianhimoisia tavoitteita mitattavissa oleville tuloksille. OKR:n metodologian ajatuksena on seurata edistymistä, luoda yhdenmukaisuutta sekä kannustaa sitoutumaan mitattavissa olevien tavoitteiden ympärille. Menetelmä on What matters -sivuston artikkelin mukaan sovellettavissa lähes mihin tahansa mitattavissa olevaan prosessiin ja sen käyttöä varten tarjotaan jopa kursseja. Nopean tarkastelun kohdalla metodi vaikuttaa hyvin järeältä ja monivaiheiselta enkä perehtynyt siihen sen enempää, sillä etsin kevyempiä lähestymistapoja. (Friedl 2021; Panchadsaram s.a..)

Nykyisessä työssään Friedl kuitenkin kertoo suunnittelutiimin päätyneen laajennettuun tuote- ja käytettävyysheuristiikan arviointimekanismiin, joka perustui Jakob Nielsenin 10 käytettävyysheuristiikan kysymykseen käyttöliittymäsuunnittelulle. Friedl kirjoittaa tulleen johtopäätökseen, että vaikka suunnittelutiimissä saattaa olla ennakkoluuloja arvioidessaan omaa työtään, on selvää että suunnittelijoiden pitäisi tietää, mikä on "hyvä", koska kritiikki on olennainen osa suunnittelukäytäntöjä. Artikkelissa hän avaa arviointimekanismin, joka muodostuu tuoteajattelun, käyttöliittymä- ja käyttökokemussuunnittelun osioista. Jokainen osio jakautuu vielä neljästä tai viidestä aiheensa mukaan otsikoidusta fokusalueesta, kuten käyttäjälähtöisyydestä tai käyttäjän odotuksista, mitkä rakentuvat muutamasta tarkasta aiheeseen liittyvistä kysymyksistä. Friedl kirjoittaa vielä, että kysymyspatteriston tulokset perustuvat siihen, että heuristisiin kysymyksiin vastataan yksinkertaisesti joko kyllä (100) tai ei (0) -vastauksilla. (Friedl 2021.)

Kysymyspatteristo on selkeä ja yksinkertainen sekä keskittyy olennaiseen. Silti käydessäni läpi kysymyksiä huomaan, etten pysty vastaamaan kaikkiin kysymyksiin esimerkiksi korkeakoulu J:n sivoustouudistuksen osalta, koska uudistus on kesken eivätkä käyttäjät ole vielä päässeet käyttämään uudistettua sivustoa. Kysymykset itsessään kuitenkin ohjaavat vahvasti täyttääkö tuote minimivaatimukset ja se saattaisikin tukea omaa suunnittelutyötäni ainakin varmistaen, että olen huomioinut kaiken tarvittavan. Kysymykset ovat myös hyvä perusta, kun juttelen esimieheni kanssa siitä, miten työantajani näkökulmasta varmistetaan tuotteen laatu, vaikka itse intuitiiviseen design-arvoon ja kunnianhimon tasoon ne eivät tarjoakaan vastausta.

Sattumalta törmäsin radiojuontaja Ira Glassin vuonna 2009 This American Life radio-ohjelmalle antamaan videohaastatteluun Ira Glass on Storytelling [osa] 3, jossa hän puhuu luovan alan kuilu-termistä (englanniksi The Gap). Glassin mukaan luovat tekijät hakeutuvat työskentelemään rakastamalleen alalle koska heillä on hyvä maku. Ristiriitaa ja kipuilua alalla pysymisessä aiheuttaa kuitenkin se, että taidot eivät kehity niin nopeasti, että se riittäisi saavuttamaan oman hyvän maun

asettamattomat vaatimukset. Tätä kahden pisteen välistä tilaa hän nimittää kuiluksi. Tällä Glass myös perustelee sitä, miksi iso osa lopettaa viiden vuoden sisällä. Ratkaisuna Glass ehdottaakin puhtaasti, että tekijän pitää sinnikkäästi vain jaksaa tuottaa materiaalia, jonka avulla taidot kehittyvät ajan mittaan luonnollisesti vastaamaan suunnittelijan henkilökohtaisia odotuksia. (This American Life 2009, 0 – 2:30 min.)

Tämä sai minut miettimään, onko tyytymättömyyteni suunnittelemiini tuotteisiin ja haluni suunnittelutyön arvon mittaukselle nimenomaan se, etten osaa vielä täysin saavuttaa sitä suunnittelun tasoa mitä itse tavoittelen. Tulevaisuuden kannalta aion keskustella lisää oman esimieheni kanssa mahdollisuuksista arvioida suunnittelua ja miten kehittää kyseistä prosessia yrityksessämme. Tavoitteeni on kuitenkin hyödyntää ymmärrystäni laajemmin, kuin vain henkilökohtaiseen kehitykseeni. Lisäksi Glass varmisti mitä oma esimieheni on aiemminkin kertonut minulle: töitä vain pitää jaksaa tehdä, jotta kokemusta ja itsevarmuutta karttuu sen mukaan.

3.6 Seurantaviikko 6 / 45/2022

Tiistai 8.11.2022

Päivän tavoitteet:

Käynnissä olevat tiketit ja rästissä olleet asiat

Olin maanantain poissa, joten tiistaina oli heti alkuun muutamia tarkennuspyyntöjä korkeakoulu J:n käyttöliittymistä. Yksi pyyntö oli selvittää asiakkaalta, mitä tulisi erään sivupohjan eli sisältötyypin pääelementtiin. Pääelementti muodostuu normaalesti otsikosta, ingressistä ja tekstillisestä ohjausnapista. Rajapinnasta ei kuitenkaan tuotu muuta kuin otsikko, joten kehittäjä halusi tietää haettaisiinko muihin kenttiin jotain. Tiedusteltuani asiakkaalta asiaa linjaus oli kuitenkin yksinkertainen: pääelementtiin tarvittiin vain otsikko. Tämän perusteella loin visuaalisen esimerkin kehittäjille miltä osio näyttäisi vain tällä tiedolla.

Energia-asiakkaalta oli vuorostaan tullut tarkennuspyyntöä erään elementin mobiilinäkymästä, sillä en ollut huomioinut alkuperäisessä ehdotuksessani tarpeeksi hyvin elementin responsiivisuutta eli sen skaalautumista laajasta ruutunäkymästä mobiilin kapeaan näkymään. Haasteena oli erittäin pitkä otsikko yhdellä tabilla eli välilehdellä, kun välilehtiä piti saada kolme rinnakkain tilallisesti rajalliseen mobiiliin pystynäkymään.

Ensin yritin ratkaista haasteen käyttämällä muita olemassa olevia elementtejä saadakseni aikaan saman tai samantyyppisen ratkaisun, kuin ensimmäisessä ehdotuksessa. Tulokset eivät olleet hyviä saatikka toimivia. Umpikujan ja pienen turhautumisen jälkeen palasin takaisin alkuperäiseen toimeksiantoon ja mietin sisällöntuottamisen näkökulmasta, miten käyttäjän pitäisi ymmärtää elementin ympärillä olevasta kontekstista, mitä välilehti tulee sisältämään. Tämän seurauksesta päätin lyhentää käytetyn otsikon yhteen sitä kuvaavaan sanaan. Joskus huvittaa miten kauas välillä pitää mennä, että sisäistää yksinkertaisimman ratkaisun olevan se toimivin.

Loput päivästä työstin matkailuasiakkaan listausnäkyä niin tiiviiksi, kuin vain onnistuin sen pakkaamaan, kyseenalaistaen samalla millainen majoituksen varaaja pärjää pelkällä sijainnilla, vuoteiden määrällä ja hinnalla. Kyseessä on kuitenkin perheyriyksen toimitusjohtaja, jolta pyyntö näkymälle tuli, joten luotan hänen tietoonsa tehdä kyseinen toimeksianto.

Keskiviikko 9.11.2022

Päivän tavoitteet:

Korkeakoulu U:n design system -aineisto viikkopalaveria varten
Henkilökuntakuvien muokkaus

Edellisessä viikkopalaverissa sovimme, että käymme läpi design systeemin käytön prosessin kokonaisuutena alusta loppuun asti. Loin Miroon uuden tilan ja loin prosessikaavion, jonka jaoin design systeemin omistajan, suunnittelijan ja kehittäjän välille. Ero edellisen järjestelmän käytön näkökulmasta on, että suunnittelija luo sisältöä, joka on hyväksyttynä siirrettävä tyylikirjastoon, kun taas ohjelmistokehittäjät perustavat työnsä olemassa olevaan aineistoon, joka löytyy tyylikirjastosta. Esitän prosessin viidessä eri vaiheessa alkaen tarjouspyyntö- ja sopimuksentekovaiheesta, jota seuraa luontevasti projektin aloitus, toteutus ja lopetus sekä design systeemin omistajan vastuulla oleva projektin lopetusta seuraava kehitys- ja seurantavaihe. Koska olemme vasta suunnittelujärjestelmän perustamisvaiheessa, prosessikaavioissa esittämäni vaiheet sisältävät monitasoisesti eri toimintamalleja tai -suosituksia projektin eri kehitysvaiheista.

Loput päivästä muokkasin ottamiani henkilökuntakuvia brändi-ilmeiden mukaisesti ja toimitin niin kutsutut viralliset potretit omistajilleen. Aiemmassa työssäni pääsin kuvaamaan paljon tuotekuvia ja olen harrastanut valokuvausta lähes koko elämäni vaihtelevalla intensiteetillä. Kun tullaan kuitenkin toisten ihmisten ja erityisesti heidän potrettien kuvaamiseen, itseäni jännittää aina erityisesti henkilöiden oma reaktio kuvaansa. Enemmistö kuvattavistani on ollut tyytyväisiä mutta osasta käyttäjistä huomaa heidän reaktioiden perusteella, että ovat hyvin kriittisiä tai epävarmoja itseään esittävästä kuva-aineistoista. Tuolloin koen, että tilannetta täytyy navigoida hienotunteisesti sillä, haluan kuitenkin että henkilöt ovat tyytyväisiä kuviin, joita heistä käytetään muun muassa verkkosivuilla.

Torstai 10.11.2022

Päivän tavoitteet:

Korkeakoulu U:n design system -viikkopalaveri

Matkailuasiakkaan sprinttipalaveri

Design system -viikkopalaveri eteni suunnitellusti eli esittelimme prosessin kokonaisuutena asiakkaalle. Tunnin mittaisissa palavereissa, jossa käsitellään laajempia kokonaisuuksia, aika tuntuu aina loppuvan kesken. Saimme kuitenkin käsiteltyä aiheet ja asiakkaan edustajatkin osallistuivat aktiivisesti esittäen kysymyksiä. Ehkä yllättävin ilmoitus lopussa oli, kun toinen korkeakoulun U:n edustajista, joka toimii graafikkona, ilmoitti miten hän oli hyödyntänyt suunnittelukirjaston elementtejä sekä ohjeistuksia yhden heidän sisäisen projektinsa suunnittelussa. Edustaja kertoi, kuinka oli ladannut suoraan suunnitteluohjelmaan aiemmassa

projektissa minun suunnittelemani navigaatio-elementin ja muokannut sen sisältöjä vastaamaan uusia tarpeita uudella alustalla. Vaihe kuulemma säästi huomattavasti aikaa ja vaivaa, joten sen hyöty suunnittelun tukena tuli ainakin todistettua käytännössä.

Henkilökohtaisesti mitä haluaisin päästä tutkimaan käytännössä, on design systeemin toteutumista käyttäjärajapinnassa eli miten suunnittelujärjestelmä onnistuu takaamaan tavoiteltua saumatonta asiakaskokemusta eri alustoiden välillä. Esimerkiksi, kun asiakas siirtyy varsinaiselta sivustolta selaimesta mobiilisovellukseen tai asiakasportaaliin. Tämä tietysti vaatii suurempaa ja pitkäkestoisempaa projektia sekä seurantaa, kuin perustamisen pilottia. Ainoa varsinainen mittaus mitä olemme aiemmin päässeet tekemään, on kokemuksien kerääminen ja arviointi design systeemiä käyttäneiltä yhteistyökumppaneilta.

Matkailutoimijan sprinttipalaveria varten olin saanut pyynnön avata keskustelun liittyen elementin lisäämiseen tapahtuman sisältötyyppiin eli sivupohjaan. Kyseessä oli tapaus, jossa sisällönsyöttäjillä oli toive saada sivuille haitari lisätietojen listaamista varten. Haitarielementti itsessään oli jo suunniteltu ja käytössä muualla sivustolla, mutta jostain syystä se oli rajattu pois tapahtumista. Matkailutoimijan toimeksiannoista vastaa kuitenkin kaksi eri tahoa, jotka toimivat yhteistyössä, ja halusin varmistaa, että kaikki osapuolet olivat tietoisia päivityksestä. Kysyessäni asiasta kuitenkin kaikki osapuolet ymmärsivät, että kyseinen pyyntö elementin liittämistä oli puhtaasti tekninen eikä vaatinut minulta mitään linjauksia tai suunnittelua. Olin lisäksi jo aiemmin viikolla toimittanut kyseisen asiakkaan kaikkiin avonaisiin suunnittelutiketteihin aineistot ja välittänyt ne asiakkaalle kommentoitavaksi, joten toistaiseksi minulla ei ole enää mitään vireillä kyseiselle asiakkuudelle.

Perjantai 11.11.2022

Päivän tavoitteet:

Työkaverin avustamista

Joka toinen viikko toteutuva sisäinen koulutussessio

Kaikkien avonaisten Jira-tikettieni odotellessa kommentointia ja omien työtehtävieni ollessa vähissä, meillä on ollut tapana kysyä muilta tarvitsevatko he apua. Kollegallani oli onneksi muutamia käyttöliittymiä, jotka tarvitsivat päivityksiä tekniikan kommenttien perusteella. Suurin osa päivästä meni päivitellessäni muutoksia sekä tehdessäni ehdotuksia elementeistä tapauksiin, joissa ei ollut selvää tuntumaa muutoksen suunnasta.

Illtapäivällä meillä oli tarvittaessa joka toinen viikko toteutuva sisäinen koulutussessio. Tällä kertaa meillä oli vieraana myös koulutusalan asiantuntija ja yritysyhteistyökumppanimme puhumassa ja suunnitelmassa kanssamme mitä kaikkea voisimme tarjota lukuisille korkeakouluasiakkaillemme

sekä millaiseen suuntaan viedä jatkuvan oppimisen teemaa yrityksessä. Sessiossa käytiin todella mielenkiintoisia keskusteluja.

Viikkoanalyysi: Design systeemin onnistumisen mittaus

Olen rekisteröinyt, miten opinnäytetyön myötä minua on alkanut kiinnostaa tekemisieni toteutumisen seuraaminen ja mittaus, vaikka luontaisesti tunnun ensin vastustavan asioiden arvottamista esimerkiksi numeroiden kautta ja prosessien lisäämistä. Vaikuttaa kuitenkin selvästi siltä, että minulla on tarve konkretisoida ja arvottaa omaa kehittymistäni ammattilaisena muillakin tavoilla kuin asiakastyytyväisyyden kautta.

Viikko oli poikkeuksellisen rauhallinen työtehtävien puolesta. Siksi valitsin viikkoanalyysin aiheeksi tutkia, mitä muut asiantuntijat ovat kirjoittaneet design systeemin onnistumisen mittaamisesta. Atomic Design -teoksen kirjoittanut Brad Frost listaa kymmenen kohtaa, joiden avulla suunnittelujärjestelmästä saadaan menestyvä pitkällä aikatahtäimellä. Frostin mukaan menestyäkseen design systeemin pitää olla seuraavia asioita:

1. Virallinen, jolloin siihen sitoutuu
2. Mukautuva
3. Ylläpidettävä
4. Poikkitieteellinen
5. Helposti lähestyttävä
6. Näkyvä
7. Laaja ja kattava
8. Kontekstiagnostinen eli yleismaailmallinen ja helposti ymmärrettävä
9. Kontekstuaalinen
10. Kestävä. (Frost 2016, 147.)

Lista on tarkka, kattava ja monisyinen. Muutamat listauksessa olevista kohdista vaikuttavat lähes itsestäänselvyyksiltä, kuten ylläpidettävyys ja helposti lähestyttävyys, mutta jokainen kohta, ja erityisesti yksinkertaiset asiat, vaativat pitkäjänteistä sitoutumista ja määrätietoisuutta toteutuakseen. En siis ihmettele miksi monessa yrityksessä suunnittelujärjestelmän perustamisen jälkeen suuremmaksi haasteeksi koituu jatkuvan kehityksen ja ylläpidon varmistaminen. Loppujen lopuksi, kun vielä kertaa että suunnittelujärjestelmä ei itsessään ole työtä määräävä tekijä vaan alati kehittyvä ja muokkautuva työkalu suunnittelun kokonaishallinnassa (design management) niin tasapainon löytäminen ja saavuttaminen ovat avaintekijöitä projektin onnistumisessa. Frostin lista keskittyy kuitenkin suunnittelujärjestelmän perustamisen ja käytön onnistumiseen.

Saadakseni kattavan ymmärryksen siitä, miten mitata design systeemin onnistumista laajemmassa skaalassa, luin Progress Telerik -yrityksen blogista Susanne Scaccan kirjoituksen 'How To Measure the Success of Your Design System'. Blogikirjoituksessa Scacca listaa ja avaa tarkasti seitsemän erilaista näkökulmaa, joiden avulla mitata suunnittelujärjestelmän käyttöönoton menestyminen:

1. Käyttäjärühmien järjestelmän omaksuminen
2. Järjestelmän määrättyjen tehtävien toteutuminen
3. Suunnittelusta kehitykseen -luovutuksen toteutuminen
4. Suunnittelujärjestelmän päivitys ja ajantasaisuus
5. Uusien työntekijöiden perehdytys järjestelmän avulla
6. Käyttäjätyytyväisyys
7. Yrityksen tai tuotteen skaalautuvuus ja vaikuttavuus. (Scacca 16.6.2022)

Frostin listaan nähden Scacca pureutuu huomattavasti laajempaan kontekstiin ottamalla kantaa mihin design systeemin käyttö vaikuttaa välittömästi. Aiemmin kirjoitin, kuinka jotkut Frostin listan yksinkertaisimmista toimenpiteistä ovat haastavimpia, kuten järjestelmän päivitys ja ajan tasalla pitäminen. Scaccan listauksen kontekstin avulla näkeekin, kuinka elintärkeä vaihe ja prosessi se järjestelmän elinkaaren näkökulmasta on. Mikä loogisesti pitää myös paikkaansa: Mikäli järjestelmä ei päivity reaaliajassa, vanhentunut tai virheellinen tieto välittyy sen käyttäjryhmille ja saa aikaan ristiriitoja suunnittelussa. Virheen ilmetessä käyttäjät eivät enää luota järjestelmään ja sen käyttö sekä seuraaminen heikkenevät ja pidemmällä aikavälillä käyttäjät luopuvat sen käytöstä, tehden siitä turhan.

Erityisesti Scaccan listaus on kuitenkin omasta mielestäni hyvin käytännönläheinen ja sovitettavissa omaan design system -pilottiimme. Vaikka käsittelen löytämäni näkökulmat tässä opinnäytetyössä hyvin pintapuolisesti, tavoitteeni on kuitenkin keskustella kollegani kanssa ja sopia asiakkaan kanssa mitkä lähtökohdat sopivat yhteisesti asetettaviksi tavoitteiksi.

3.7 Seurantaviikko 7 / 46/2022

Maanantai 14.11.2022

Päivän tavoitteet:

Viikkopalaverit

Korkeakoulu J:n sisäinen käyttöliittymäpalaveri

Viikko näyttää työtehtävieni osalta rauhalliselta, joten tiimipalaverissa ilmoitin heti alkuun, että olen muiden käytettävissä. Edellisellä viikolla auttamani kollega kertoi, että voin jatkaa perjantaina aloittamani projektin parissa, sillä hänellä on tulevalla viikolla kiire. Tiimipalaverin jälkeen kävimme yhdessä läpi mitä päivityksiä käyttöliittymiin piti vielä tehdä asiakkaan kommenttien perusteella.

Korkeakoulu J:n sivoustouudistusprojektista on suunnittelun näkökulmasta enää kaksi koulutussivuihin liittyvää käyttöliittymää hyväksymättä. Hyväksyntää on lykätty koska sivuihin haetaan rajapintojen avulla tietoa alustasta, jonka rakenteeseen tekniikka on joutunut perehtymään. Viime viikolla tekniikka oli kuitenkin tavannut asiakasta ja esitellyt havaintonsa, joiden pohjalta asiakas oli saanut edistettyä asiaa ja linjattua päätöksiä.

Tapaamisen seurauksesta asiakas oli huomannut tarvitsevansa vielä yhden sisältö- eli sivupohjan. Aamupäivän aikana tapasimme korkeakoulu J:n projektipäällikön ja tech leadin kanssa, jossa saimme design leadin kanssa tietää näistä uusista linjauksista sekä tarkemmat määrittymiset halutulle sivulle. Sivun rakenne pohjautuu onneksi toiselle olemassa olevalle sivulle, joten sen suunnittelu onnistuu kevyillä muutoksilla. Iltapäivällä pidämme kuitenkin työparini kanssa vielä toisen tapaamisen, jossa käymme läpi uuden toimeksiannon konkreettiset toimet sekä tiistaille varatun asiakkaan kanssa tehtävän läpikäynnin asialistan.

Osallistuin myös energia-asiakkaan viikkopalaveriin, jonka aikana saan tuoteomistajalta päätöksen viimeiseen avoinna olevaan tikettiin. Huolimatta siitä, että palaveri kestää poikkeuksellisesti vain puoli tuntia saan sen aikana päivitettyä tarvittavat muutokset ja ladattua hyväksytyyn käyttöliittymän Zepliniin teknistä toteutusta varten.

Päivän aikana palavereiden salliessa toteutan aamulla kollegani kanssa sovitut muutokset.

Tiistai 15.11.2022

Päivän tavoitteet:

#saavuta2022 -seminaari

Korkeakoulu J:n käyttöliittymien läpikäynti asiakkaan kanssa

Tiistaina osallistuimme työkaverini kanssa etänä #saavuta2022-tapahtumaan, jonka teemoina tänä vuonna ovat verkkokauppa, digitaalinen vastuullisuus ja yhdenvertaisuus. Digitaalisten palveluiden saavutettavuutta edistävää ilmaista tapahtumaa järjestävät yhteistyössä noin kymmenen eri tahoa, johon lukeutuvat esimerkiksi Näkövammaisten liitto ja Eficode. Tapahtumassa oli lukuisia erilaisia ammattilaisten pitämiä puheenvuoroja, joista itselleni merkittävin oli nimeltään Skaalautuvat saavutettavuusratkaisut S Design Systemillä ja kehittäjän käytännön kokemuksia. Esityksen pitivät S-ryhmän design system lead Antero Meuronen ja mobile developer Elina Niemelä.

Iltapäivällä pidimme hyväksyntää odottavista koulutuksien sisältötyypeistä läpikäynnin korkeakoulu J:n edustajien kanssa. Toinen suunnitelmista sai hyväksynnän ja eilisen toimeksiannon takia toinen jää odottamaan molempia koskevia tarkennuksia. Asiakkaan toiveesta käymme läpi myös etusivun rakennetta. Palaverin aikana toinen edustajista esittää huolen, että etusivun elementit tuntuvat isokokoisilta. Hän perustelee, että nykyinen, vielä käytössä oleva etusivu on rakenteeltaan nelipalstainen ja tuleva uusi on kolmipalstainen, mikä tulee vaatimaan totuttelua. Siitä huolimatta, että asiakkaan edustajat ovat hyväksyneet suunnitelmat ennen niiden toteuttamista, kommentti silti hermostuttaa. Arvostan, että asiakas on rehellinen ja kommentti parhaimmillaan saattaa ennakoida asiakkaan muutospyyntöä tulevaisuudessa. Jostain syystä koen kuitenkin epäonnistumisen tunteen pelkoa, mikäli osoittautuu että en ole onnistunut esittelemään suunnitelmia alun alkaen niin että asiakas sai tarpeeksi hyvän ymmärryksen elementtien mittasuhteista ja siitä mitä he hyväksyvät.

Keskiviikko 16.11.2022

Päivän tavoitteet:

Korkeakoulu J:n käyttöliittymäpäivitykset

Päivän aikana työstän lähinnä korkeakoulu J:n pyytämää uutta oppiaineiden käyttöliittymää. Tähän asti koulutussivut ovat koostuneet yksittäisten opintojaksojen ja opintokokonaisuuksien sisältötyypeistä. Yksittäinen opintojakso kuvaa nimensä mukaisesti yhden kurssin sisältöä ja sivu tarjoaa myös mahdollisuuden ilmoittautua kurssille, mikäli ilmoittautumisaika on käynnissä. Opintokokonaisuus muodostuu taas joukosta opintojaksoja, jolloin sivun rakenne keskittyy kokoamaan ja tarjoamaan ohjauksia opintojaksoihin. Uusi, pyydetty oppinainesivu taas kokoaa erilaisia opintokokonaisuuksia yhteen. Sivun rakenne on lähes opintokokonaisuuteen identtinen mutta eroaa merkittävästi kokonaisuuksien etenemisen rakenteen kuvaamisessa.

Yritän ratkaista sivulla esitettävien eri kokonaisuuksien välisiä suhteita olemassa olevilla, jo suunnitelluilla ja hyväksytyillä elementeillä, mutta koen teknisten määrittelyiden sekä opintotoimiston toiveiden ohjaavan sivun rakennetta enemmän, kuin mitä käyttäjien varsinaiset

toiveet sivun suhteen saattavat olla. Koen asian niin, sillä tehtyäni muutaman erilaisen variaation käyttöliittymä ei mielestäni tarjoa tarpeeksi selkeästi tietoa ja mikään variaatioista ei tunnu tarkasteltuna oikealta ratkaisulta, vaan kaikki sisältävät toiminnallisia kompromisseja uhraten käytettävyyttä.

Juttelen vielä design leadin kanssa ja hänen mielestään käyttöliittymät ovat riittäviä ominaisuuksiltaan ja toiminnoiltaan vastaamaan asiakkaan toimeksiantoa. Hän ymmärtää huoleni, mutta ei koe asiaa niin kriittiseksi kuin itse teen. Sovimme, että jätän tuskailun ja sisältötyypin suunnittelun siihen ja laitan asiakkaalle ehdotukset kommentoitavaksi.

Torstai 17.11.2022

Päivän tavoitteet:

Matkailuasiakkaan design + tech -palaveri sekä viikkopalaveri

Korkeakoulu U:n design system -viikkopalaveri

Aamupäivän aikana pidän matkailuasiakkaan projektin tech leadin kanssa viikoittaisen läpikäyntimme ja keskustelemme eri toimeksiantojeni tilasta, joista suurin osa odottaa kommentointia asiakkaalta. Tech lead myös kysyy mielipidettäni asiakkaan toiveesta korostaa sivuillaan yritysten listaussivulla vastuullista ja ympäristöystävällistä toimintaa asiaa toteuttavien yritysten kohdalla. Asiakkaalla on siis toiveena sijoittaa niin listausnäkympään, mutta myös yritysten omille profiilisivuille, johonkin kohtaan jonkinlainen visuaalinen indikaattori asiasta. Ymmärrettyäni mitä asiakas hakee, muistan että edellisessä työssäni verkkokaupalla tuotteilla oli tällainen sisäänrakennettu ominaisuus. Toimintoa käytettiin erilaisten sertifikaattien korostamiseen tuotteiden yhteydessä. Tech leadia mietityttää kuitenkin myös ominaisuuden tekninen toteutus. Sovimme että jatkamme keskustelua asiakkaan kanssa iltapäivän palaverissa.

Ennen matkailuasiakkaan viikoittaista sprinttipalaveria tapaamme ensin kollegamme kanssa (etänä tosin) korkeakoulu U:n edustajat design systeemin merkeissä. Edellisellä viikolla kävimme läpi design systeemin prosessia läpi, mutta asiaa oli sen verran paljon, ettei aikaa kunnolliselle kommentoinnille jäänyt yhtään. Aloitimme palaverin kyselemällä kuulumisia ja kertosimme edellisellä viikolla käydyt pääkohdat. Asiakas nostaa muutamia hyviä huomioita liittyen erityisesti design systeemin jalkauttamisessa koko organisaation tasolle. Kuluneen viikon aikana edustajat olivat listanneet tärkeimmät sidosryhmät, joille esitellä projekti ja joita sitouttaa jatkossa design systeemin toimintaan. Palaveri etenee niin sujuvasti, että lopulta sovimme pitäisikö meidän kahden tulla esittelemään design systeemin toimintaa yleisesti projektin julkistamistilaisuudessa. Asiantuntijapuheenvuorot ovat mielestäni aina jännittäviä, mutta erityisen innoissani olen siitä, että

olemme onnistuneet löytämään tapoja tukea järjestelmän käyttöönottoa myös sitä työstävän tiimin ulkopuolelta.

Design systeemin palaverista siirryn suoraan matkailuasiakkaan sprinttipalaveriin. Seuraan koko palaveria, kunnes vasta lopussa saan puheenvuoron ja keskustelemme lisää aamulla puhutun ominaisuuden käyttöönotosta. Palaverissa ei kuitenkaan ole kaikki projektista päättävät osapuolet paikalla, joten sovimme heidän keskustelevan ensin sisäisesti ominaisuuden tarpeesta. Omalta osaltani lupaan selvittää lisää ominaisuudesta ja sen toiminnasta käyttökokemuksen näkökulmasta. Loppupäivä menee ladatessa päivän aikana asiakkaan hyväksymät eri käyttöliittymät ja niiden elementit Zepliniin ja kommentoiden niitä tekniikalle eteenpäin.

Perjantai 18.11.2022

Päivän tavoitteet:

Kiltatapaamiset

Mielenkiintoisesti kaikki kolme kilttaa, joiden toimintaan osallistun, ajoittuvat kaikki samalle päivälle. Päivä alkaa sisäisellä UI/UX-suunnittelijoiden tapaamisella, jossa pääsemme kollegani johdolla analysoimaan The Guardian -sanomalehden sivustoa. Laajan sivuston lisäksi työkaverini onnistui löytämään myös lehden julkisen design systeemin, josta saamme erittäin kattavasti tietoa ja esimerkkejä. Sivuston rakenne pohjautuu mielenkiintoisesti meillä harvemmin käytettyyn 16 palstan ruudukkoon. Samalla keskustelemme aiemmin viikolla tapahtuneesta huolestani, että suunnittelemani sivuston elementit ovat asiakkaan hyväksynnästä huolimatta liian isoja. Ongelma on käynyt aiemmin ja huomaamme että sivun jakaminen 16 osaan tarjoaa monipuolisempia elementtien asettelua kuin nykyinen 12 palstan jako tarjoaa. Linjaamme yhteisesti, että tulevaisuudessa projekteissa kokeillaan mahdollisuuksien mukaan uutta ruudukkoa ja keräämme käytännön huomioita ja kokemuksia sen pohjalta.

Päivän toisen palaverin aiheena on vuorostaan saavutettavuus. Ensin kävimme läpi yhdessä tiistaina #saavutettavuus2022 -tapahtumaan osallistuneiden huomioita ja kokemuksia. Joukossa on tosiaan kehittäjiä ja suunnittelijoita, jolloin huomiot keskittyvät erilaisiin asioihin. Tapaamisessa on mielestäni aina hyvin innostava tunnelma erityisesti koska saavutettavuuskillan vetäjä suhtautuu hyvin intohimoisesti aiheeseen ja se tarttuu helposti.

Oma huomioni seminaarista keskittyi muun muassa virhesanomiiin. Suunnittelijana haluan aina tarjota käyttäjille parhaan käyttökokemuksen, ja osana siihen kuuluu virhetilanteista ilmoittaminen, vaikka tavoite onkin ylipäätään välttää niiden muodostumista. Minua kiinnosti erityisesti kuka vastaa ja varmistaa esimerkiksi lomakkeiden toteutuksen yhteydessä siitä, että virhesanomien ovat saavutettavia ja selkeitä erityisesti koska Drupalissa ja WordPressissä on tapana käyttää olemassa

olevia valmiiksi käyttövalmiita moduuleita, joita pystyy muokkaamaan hyvin vaihtelevalla menestyksellä. Moduuleita käytetään toteutuksen, mutta myös suunnittelun nopeuttamiseksi, sillä lukuisten erilaisten virhesanomien suunnittelu veisi huomattavasti aikaa ja budjettia. Kehittäjien mielestä huomio ja kysymys olivat aiheellisia ja että loppukädessä teknisestä toteutuksesta vastaavan tahon vastuulla on testata näitä ominaisuuksia, koska he nimenomaan valitsevat käytettävän moduulin. Saavutettavuuskillan kehittäjät olivat kuitenkin epävarmoja testaavtko kaikki ohjelmistokehittäjät näitä ominaisuuksia, sillä yleensä puutteet tulevat ilmi esimerkiksi käyttäjäpalautteiden avulla tai saavutettavuusauditointien yhteydessä. Suunnittelijana minun tehtävänäni on siis muistuttaa lomakkeita käyttäessä, että niitä testataan monien tilanteiden varalta ja että saan tietooni, mikäli moduuli on muokattavissa helposti asiakkaiden tarpeiden mukaan.

Päivän viimeinen kiltakokoontuminen olisi ollut UX-aiheinen, mutta vetäjän ja monien muiden jäsenien kiireiden takia tapaaminen siirrettiin jälleen viikolla eteenpäin. Loppupäivästä vastasin erilaisiin kehittäjien tarkennuspyyntöihin ja kommentteihin eri toteutusvaiheessa oleviin käyttöliittymiin ja elementteihin.

Viikkoanalyysi

Viikon tärkein huomioni oli #saavuta2022-tapahtumassa nostettu huomio virhesanomien tärkeydestä. Oman työni kannalta mietin, mitä kaikkia osia virhesanomien kokonaisuuteen kuuluu, sekä kuka niistä on ensisijaisesti vastuussa. Seminaarissa, teemansa mukaisesti, nimittäin nostettiin esimerkkeinä lyhyesti ainoastaan verkkokauppojen maksuvaiheen käyttöliittymiin liittyvät saavutettavuusvirheet.

Mietin yleisesti, onko virhesanomista vastuussa käyttökokemuksesta ja -liittymistä vastaava suunnittelija vai teknisestä toteutuksesta vastaava ohjelmistokehittäjä. Lisäksi pohdin miksi monisyisten virhesanomien läpikäynti ja testaus jäävät yleensä taka-alalle, kun asioita priorisoidaan rajatun budjetin yhteydessä. Projektit keskittyvät kuitenkin saavuttamaan asettamansa tavoitteet eli toteuttamaan toimivia käyttäjäpolkuja, ja virheiden syntymistä vältetään yleisesti muutenkin.

Virheiltä ei kuitenkaan voida täysin välttyä ja virheilmoituksia on arjessamme niin paljon, että huomaamme niiden puutteen tai puutteellisuuden vasta käyttökokemuksen ollessa hämmentävä tai huono. Projekteissamme suunnittelijat vastaavat ensisijaisesti käyttökokemuksesta, mutta yleensä budjettiin ei valita omaa osuutta virheskenaarioihin varautumiseen. Tällöin vastuu siirtyy ohjelmistokehittäjille, jotka nopeuttavat työtään hyödyntämällä ennalta koodattuja moduuleita, jotka sisältävät halutut ominaisuudet. Yleensä näihin on sisäänrakennettu tietty skaala virhesanomiam, mutta se vaihtelee voiko niitä muokata helposti ja kuinka kattavia ne ovat.

Virhesanomien ja niiden käyttämä sävy ovat kuitenkin ratkaisevia. Vuonna 2012 tehdyssä Do you care if a computer says sorry?: user experience design through affective messages -tutkimuksessa selvitettiin kokeen avulla eroavatko käyttäjien vaikutelmat ja käsitykset järjestelmästä, kun sen virhesanomien äänensävy on pahoitteleva, neutraali tai anteeksipyytelemätön. Tutkimustulosten mukaan käyttäjät pitivät pahoittelevaa järjestelmää esteettisesti miellyttävämpänä ja käytettävämpänä, kuin neutraalia tai anteeksipyytelemätöntä järjestelmää. Tutkimuksen mukaan käyttäjien turhautuminen oli myös matalimmillaan käyttäessä pahoittelevaa järjestelmää. (Park, MacDonald & Khoo 2012.)

Vitaly Friedman kirjoittaa Smashing Magazinen vuonna 2022 julkaisemassa blogikirjoituksessa Designing Better Error Messages UX, että virhesanomien voidaan jakaa kahteen eri kategoriaan: lipsahduksiin ja virheisiin. Lipsahdukset tapahtuvat tiedostamatta, kun käyttäjän on tarkoitus toimia tietyllä tavalla mutta tekeekin toisin. Virheitä taas tapahtuu, kun käyttäjän ja järjestelmän toimintamallit poikkeavat toisistaan. Lipsahduksia varten Friedman ehdottaa vahvaa käyttäjän ohjausta käyttöliittymän avulla. Esimerkiksi avustavia rajoitteita, kuten päivämäärälle kolme erillistä syötekenttää, hyviä oletusarvoja, kuten että toimitusosoite ja laskutusosoite ovat samat, sekä anteeksiantavaa tekstimuotoilua, esimerkiksi puhelinnumeron kohdalla. (Friedman 25.8.2022.)

Virheiden suhteen Friedman muistuttaa, että niin kauan kun kyseessä on inhimillinen käyttökokemus, virheiltä ei voida välttyä. Tärkeintä on kuitenkin pyrkiä vaikeuttamaan virheiden tekemistä. Erilaisiksi ratkaisuksi hän ehdottaa muun muassa odotuksien ennakkoon asettamista ajoissa, kuten uuden salasanan pituuden tai ladattavan tiedoston maksimikoon ilmoittamista etukäteen. Lisäksi on sallittava, että käyttäjä muuttaa mieltään, esimerkiksi maksutavan valinnassa, ja ulospääsy meneillään olevasta prosessista on aina oltava tarjolla. Samassa artikkelissa Friedman pureutuu vielä tarkemmin ehdottamiinsa esimerkkeihin ja muihin vastaaviin tilanteisiin käytännönlähteisten käyttöliittymäesimerkkien avulla. (Friedman 25.8.2022.)

Friedmanin artikkeli nostaa esille hyvin tärkeitä huomioita ja erityisesti konkreettisia ratkaisuja virhesanomien suhteen. Johtuen siitä, että jokaisella yrityksellä on omat käytännöt ja prosessit, tarkkaa linjausta kuka on ensisijaisesti vastuussa käyttäjäkokemuksesta ja virhesanomista ei tule varmastikaan löytymään ulkopuolisista lähteistä. Oman työni kannalta sekä tutkimus virhesanomien äänensävyistä että Friedmanin blogikirjoitus toivat uusia näkökulmia siihen, mitä huomioida omassa suunnittelutyössäni. Mitä vastuuseen tulee, niin siitä on vain keskusteltava eri prosessien aikana avoimesti yhteistyössä olevien ohjelmistokehittäjien kanssa ja jakaa yhteistä vastuusta erinomaisen käyttäjäkokemuksen tarjoamisen nimissä.

Seurantaviikko 8 / 47/2022

Maanantai 21.11.2022

Päivän tavoitteet:

Viikkotapaamiset

Päivä alkoi totutusti tiimipalaverilla, jossa ilmoitin viikkoni näyttävän töiden osalta rauhalliselta ja ehtiväni auttaa muita. Puhuin myös esimieheni kanssa ja varasin häneltä aikaa loppuviikosta, jotta voin keskustella hänen kanssaan opinnäytetyön kirjoittamisen aikana nousseista huomioista. Ajatuksenani on keskustella suunnittelun laadun mittaamisesta sekä pyytää hieman mentorointia korkeakoulu J:n tai järjestöasiakkaan käyttöliittymistä.

Vaikka olemme korkeakoulu J:n design leadin kanssa vähentäneet osallistumistamme projektia koskeviin palavereihin, osallistuin kuitenkin sisäiseen viikkopalaveriin. Tarkoituksena on esitellä kehittäjille ja erityisesti heitä ohjaaville leadeille tarkemmin hyväksytty käyttöliittymä ja näyttää oppiainesivun rakenteen variaatiot. Näin varmistan, että kokonaisuus on teknisesti toteuttavissa. Palaverin vetäjä kuitenkin pyysi varaamaan aiheelle oman palaverin seuraavalle päivälle.

Koska minulla ei ole muita ajankohtaisia toimeksiantoja, loput päivästä keskityn luomaan suunnittelutiimin projektien aloitukseen tarkoitetulle suunnittelukirjastolle variaatioita 12 ja 16 palstaisesta ruudukosta, josta puhuimme edeltävänä perjantaina. Kokeilujen lopputuloksena päätelmä oli kuitenkin, että kokonaisuutena 12 palstaa on käytännöllisempi käyttää, sillä se on jaettavissa helpommin osiin kuin 16 palstaa.

Tiistai 22.11.2022

Päivän tavoitteet:

Sisäinen korkeakoulu J:n käyttöliittymä check

Sisäinen korkeakoulu U:n design system check

Tapasimme kollegani kanssa korkeakoulu U:n asiakkuudesta vastaavaa esimiehemme kanssa, joka on työskennellyt asiakkuuden kanssa jo pitkään. Kerroimme mitä olemme saavuttaneet tässä vaiheessa projektia ja vastavuoroisesti pyysimme nostamaan uusia aihealueita. Monialaisesti erilaisia projekteja tehneenä pääsimme muutaman aihealueen pariin, kuten vahvistamaan edustajien ymmärrystä designin ohjauksesta (design management) sekä avustamaan suunnittelujärjestelmän jalkauttamisessa organisaation tasolla.

Päivän toinen tapaaminen kosketti korkeakoulu J:n hyväksyttyä opintojakson käyttöliittymää sekä työn alla olevaa nyt oppiaineesta uudelleennimettyä opintoa. Esittelin suunnitelmat tekniikan

vastuuhenkilöille. Toinen otettiin vastaan hyväksyvästi, mutta opinnot kohdalla tulimme vaiherikkaan keskustelun jälkeen lopputulokseen, että toimeksianto kokonaisuutena on huomattavasti monimutkaisempi kuin mitä alkuperäisessä vaatimusmääritelmässä on annettu ymmärtää. Suunnittelu ja tekniset valmistelut oli tehty eritasoisen ymmärryksen valossa ja nyt suunnitelmien ollessa monimutkaisempia kuin mitä uskottiin, vaaditaan uudelleensuunnittelua.

Loput päivästä työstin korkeakoulu U:n design system -kirjastoa.

Keskiviikko 23.11.2022

Päivän tavoitteet:

Tarjouskonseptin visualisointi

Kollegani työstää erästä tarjousta ja pyysi minulta kaksi erilaista käyttöliittymäluonnosta konseptin ilmentämiseen. Luonnoksilla on tarkoitus visualisoida tarjousdokumenttia ja osoittaa kilpailuttajalle valmiuksiamme palvelun tuottamiseen.

Erityistä tarjouksessa oli se, että yhdeksi ehdoksi asetettiin palvelun ja erityisesti käyttöliittymien energiatehokkuus. Ennen suunnittelun aloittamista luin vielä muutaman asiantuntija-artikkelin verkosta vahvistaakseni olemassa olevaa ymmärrystäni siitä, mitä energiatehokkuudella tarkoitetaan palvelun käyttöliittymien suhteen ja miten se vaikuttaa käyttöliittymien ulkoasuun.

Energiatehokkuuden lähtökohdista esimerkiksi perustin suunnitelman tummapohjaiseen käyttötilaan (dark mode) koska silloin näyttö kuluttaa vähemmän energiaa, kuin toistaessaan vaaleilla väreillä tehtyä sisältöä. Toinen keino minimoida energiankäyttöä on esimerkiksi hyvin hallitulla kuvien käytöllä. Lähtökohta kuvissa ja tiedoissa on, että keskitytään olennaiseen, mikä mielestäni on kyllä ollut aina muutenkin käyttöliittymäsuunnittelun lähtökohtia. Energiatehokkuus asettaa kuitenkin mielenkiintoisia puitteita ja haasteita suunnittelulle, koska en aio kuitenkaan sen antaa määritellä tuotteen muotokieltä vaan korkeintaan ohjata sitä.

Torstai 24.11.2022

Päivä tavoitteet:

Korkeakoulu U:n henkilötietokantasivuston tekstialueiden muokkaus saavutettavammiksi

Matkailuasiakkaan viikkopalaveri

Korkeakoulu U:n design system -viikkopalaveri

Keskustelu esimieheni kanssa

Web Content Accessibility Guidelinesin eli WCAG:n (suomeksi Verkkosisällön saavutettavuusohjeet) ohjeistuksen 1.4.8. mukaan tekstirivillä ei pitäisi olla yli 80 merkkiä tai kuviota (W3C 2016). Kirjainmerkkimäärän ylittyessä muun muassa tekstin luettavuus kärsii ihmisillä, joilla on kognitiivisia haasteita. Korkeakoulu U:n henkilösivuston tekstialueet ovat nykyisessä sivustossa liian leveitä ja asiakkaalle asetettujen julkisten palveluiden saavutettavuusvaatimusten mukaisesti tekstialueen pitäisi olla kapeampi. Pelkkä tekstialueen kavennus nykyisellä sivulla kuitenkin aiheutti rakenteessa visuaalisen epätasapainon muiden elementtien ollessa leveämpiä. Aamupäivällä keskustelin projektin tech leadin ja asiaa työstävän ohjelmistokehittäjän kanssa löytääksemme parhaan ratkaisun asiakkaalle. Lopullinen ehdotus asiakkaalle oli leventää sivun marginaaleja niin että muut elementit kapenisivat hieman nykyisestä ja tekstialue näyttäisi ohjeistuksen mukaisesti aseteltuna sopivalta kokonaisuuteen nähden.

Matkailuasiakkaan palaverissa käytiin minun osaltani läpi ehdottamani ratkaisu pääelementin tekstialueen luettavuuden parantamisesta. Olin kuitenkin tehnyt ehdotuksen vain asiakkaan pääsivustolle ja ratkaisua oltiin kuitenkin soveltamassa kaikkien yhteistyökumppanien sivustoille, joten minulta pyydettiin vielä visualisointia muiden sivujen versioista.

Korkeakoulu U:n design system -palaverissa käsitelimme aiemmin viikolla keräämiämme toimintaehdotuksia ja linjasimme asiakkaan edustajien kanssa tavoitteita pilotille.

Viimeisenä tapasin esimieheni kanssa ja puhuimme paljon tässä opinnäytetyössä ilmenneistä asioista, kuten työn laadun mittauksesta. Esimieheni mielestä heuristinen kysymyspatteristo vaikutti mielenkiintoiselta lähestymistavalta ja pyysi, jos voisin hyödyntää kysymyksiä ja luoda niillä sähköisen lomakkeen, jolla me suunnittelijat voisimme kerätä sisäisesti palautetta suunnittelemistamme sivustoista. Kävin läpi myös sisäisesti haasteita ja pohdintoja aiheuttaneita asioita, joita on ollut edellisissä projekteissa.

Perjantai 25.11.2022

Päivän tavoitteet:

UX-killan tapaaminen

Tarjouksen visualisointi

Joka toinen viikko toteutuva sisäinen koulutuskokoontuminen

UX-killan tapaamisessa, jossa kokontuvat suunnittelijat ja sisäryityksen ohjelmistokehittäjät, käsitelimme muun muassa projekteissa käytettävien visuaalisten ikonien ohjeistuksen luomista sekä lomakkeiden virhesanomien listaamista. Yhteinen tavoite on, että ikonit eivät aiheuttaisi niin paljon työstettävää kaikille osapuolille. Lomakkeiden keskustelu vuorostaan aloitti prosessin, jossa otamme yhteisesti virhesanomiat paremmin huomioon.

Sisäisessä koulutuskokoontumisessa meillä oli aiheena vastuullisten näkökulmien esilletuominen suunnitteluprosessiemme aikana. Tapaamisessa listattiin erilaisia huomioitavia näkökulmia sekä miten niitä avattaisiin paremmin jatkossa, kun viestimme projektikäytännöistämme asiakkaille ja yhteistyökumppaneille. Tavoitteena on jatkossa sisällyttää vastuullisuus paremmin tarjouksiin ja jatkokehitysprojekteihin.

Päivän aikana palaverien välillä työstin tarjouksen visualisoitavia käyttöliittymiä ja toimitin ne päivän lopussa kollegalleni, koska tarjous oli tarkoitus lähettää maanantaina.

Viikkoanalyysi: Huomioita kestävästä verkkosuunnittelusta

Vastuullinen ja kestävä (englanniksi sustainable) verkkosuunnittelu ja -toteutus on toiminnaltaan verrattain pientä vielä sekä Suomessa että maailmalla. Suunnittelijana, jolla on aiempaa kokemusta vastuullisesta suunnittelusta muoti- ja vaatetusalaalta, on mielenkiintoista huomata, miten lapsenkengissä vastuullinen ajattelu vielä on digitaalisella alalla, ja samalla kuinka samantyyppisiä molempien alojen haasteet ovat. Esimerkiksi ICT-alalla alati kehittyvä laitteistoinfrastruktuuri käyttää kasvavassa määrässä harvinaisia metalleja ja elinkaaren lopussa laitteistoa on haastava kierrättää. Yksinkertaisesti kärjistettynä tämä on verrattavissa siihen, että vaatetusala käyttää polyesteriä (muovin tuotanto perustuu rajalliseen öljyyn) ja valmiiden vaatteiden kierrätys takaisin alkumateriaaleihinsa on yhtä lailla haastavaa.

Myönnän, että itsekkin lohduttauduin alanvaihdoksen myötä välillä ajattelemattomasti siihen, että UI/UX-suunnittelijana en ainakaan tuottaisi enää fyysisiä tuotteita, jotka päättyisivät elinkaarensa lopussa kaatopaikalle. Vuonna 2018 Journal of Cleaner Production -lehdessä julkaistussa artikkelissa kuitenkin arvioitiin, että ICT käyttäisi 14 prosenttia maailman sähköstä vuoteen 2040 mennessä, kun vuonna 2020 se oli vajaat 4 prosenttia (Greenwood 2021, 4). Internet on siis suuri energiasyöjä, mutta UI/UX-suunnittelijana minulla on mahdollisuus vaikuttaa suunnittelemalla tehokkaampia sivustoja.

Tom Greenwood kirjoittaa vuonna 2021 julkaistussa kirjassa Sustainable Web Design vastuullisen verkkosuunnittelun peruseriaatteista, jotka ovat:

- Puhtaus, erityisesti energian lähtökohdista
- Tehokkuus, esimerkiksi lähdekoodin näkökulmasta
- Avoimuus, jolla mm. tavoite kestävämmästä internetistä saadaan toteutettua
- Rehellisyys, erityisesti viherpesun välttämiseksi
- Regeneroituvuus eli esimerkiksi alan uusiutuminen, jotta pysytään kehityksessä
- Kestävyys, joka on edellytys vastuulliselle toiminnalle. (Greenwood 2021, 6-14.)

Kirjassa Greenwood myös ilmentää laajaa ammattikokemustaan kestävän UX-suunnittelun näkökulmasta tarjoamalla lähestymistapoja konkreettisilla esimerkeillä, joilla tehdä sivustoista tehokkaampia ja siten vastuullisia:

- Yksinkertaistettu ja tehokas käyttäjäkokemus
- Optimoitu kuvamaailmaa, hallitusti pakattuja kuvia
- Harkittua värien käyttöä, jolla huomioidaan näyttöjen energiakulutusta
- Liikkeen hallintaa, eli harkitusti liikkuvaa mediaa
- Tehokasta web-typografiaa. (Greenwood 2021, 35-59.)

Kokonaisuudessaan Greenwoodin listaus on loistava ja tekstissä hän tuo erinomaisia käytännön esimerkkejä. Yksi asia mikä itseäni mietityttää, liittyy ensimmäiseen ja tärkeimpään huomioon, yksinkertaiseen ja tehokkaaseen käyttäjäkokemukseen, joka mielestäni on ollut aina UX-suunnittelun peruslähtökohta ja koko toiminnan ydin. Greenwood tarkentaa (2021, 37-42) että on pyrittävä välttämään turhia sivulatauksia sekä ylipitkiä käyttäjäpolkuja. Lisäksi sisältöjä on tehostettava ja niiden ymmärrettävyyttä ja käytettävyyttä parannettava niin, että sivuston poistumisprosentti on mahdollisimman pieni. Mielestäni nämä kaikki kuulostavat asioilta, jotka lähtökohtaisesti UI/UX-suunnittelijalla pitää olla mielessä suunnitellessaan käyttökokemusta. Toki, aina on hyvä muistuttaa perusteista.

Toinen huomio liittyy kokonaisuuteen ja miten jokaisen verkkosuunnitteluun ja -toteutukseen liittyvän osapuolen pitää olla tietoinen tavoitteista, joihin ensimmäinen ison kuvan listaus ottaa suoraan kantaa. Koska sivusto, sen rakenne ja ylläpito on osiensa summa, kestävä sivusto vaatii kaikilta sen rakentamiseen ja ylläpitoon osallistuvilta ymmärrystä aiheesta ja sitoutumista edistää sitä. Näin ollen lähes kaikki kohdat on tehtävä yhdessä työn tilanneen asiakkaan ja toteutuksesta vastaavasta tekniikan kanssa. Listauksen mukaan käyttökokemukseen liittyy myös merkittävällä tavalla sisällöntuotannollinen osuus, mikä on lähes poikkeuksetta asiakkaan vastuulla. Värien käytöstä, optimoidun median: kuvien, animaatioiden ja videoiden osalta, kuin myös fonttien käytöstä on puhuttava alusta asti asiakkaan kanssa ja kestävän suunnittelun prosessia jatkettava läpi koko tuotteen elinkaaren. Hyvät tavoitteet nimittäin jäävät saavuttamatta, mikäli sivusto on alkujaan rakennettu kestävästi, mutta suunnittele mattoman käytön takia kaikki vesittyy johtuen tietämättömyydestä tai piittaamattomuudesta. Mielestäni perusasioiden listauksesta puuttuu yhteistyön merkitys, vaikka se voisikin olla sisällytettävissä avoimuuteen.

Kuten aiemmin ilmaisin aiemmasta eri alan tietoperustastani aiheen ympäriltä, koen listauksen olevan hyvä alku ja perusta kestäväälle suunnittelulle, mutta en koe sitä riittäväksi pidemmällä aikavälillä. Onneksi metodit ja erilaiset käytännöt kuitenkin kehittyvät nopeasti ja avoimen jakamisen ilmapiiri aiheen osalta edistää asioita. Kestävän verkkosuunnittelun ja -toteutuksen

näkökulmasta tärkeintä lienee kuitenkin aina sitouttaa asiakas toimintaan sekä saada se sisällytettyä liiketoiminnallisiin tavoitteisiin, jolloin työn merkitys ja vaikutukset toteutuvat. Oman työni näkökulmasta Greenwoodin teksti tarjosi hyviä lähtökohtia ja huomiota ottaa tulevaisuudessa käyttöön, kun työskentelen eri sidosryhmien kanssa, vaikka kestävän verkkopalvelun suunnittelu ei olisikaan priorisoitu tavoite. Teksti myös muistutti kuinka säännöllisesti tutkia ja lukea eri kanavia aiheen parista uusien konkreettisten käytäntöjen löytämiseksi.

4 Pohdinta

Opinnäytetyön kirjoittamisen prosessin aikana olen onnistunut hahmottamaan paremmin ammatillisia haasteitani sekä kiteyttämään niitä kysymyksiksi. Tämä lienee opinnäytetyön merkittävin saavutus, koska olen kyennyt etsimään niihin helpommin vastauksia. Tarkastellessani työtäni jälkikäteen huomaan myös miten paljon erilaisia asioita olen näinkin lyhyen ajanjakson aikana onnistunut käsittelemään.

Olen työskennellyt työnantajani yrityksessä puolitoista vuotta ja sen aikana selvästi tottunut siihen suoraviivaiseen mutta hieman laiskaan työelämän yritys- ja erehdys -työskentelytoimintamalliin. Aloitin toisin alalla ja työharjoittelijana ja alussa yrityksen toimintamallit ja prosessit olivat uusia ja hämmentäviä. Nyt jälkikäteen analysoiden huomaan kuitenkin että olen potanut turhautumista erilaisten asioiden äärellä, kun en kokenut omaavani tai saavani tarpeeksi tehokkaita työkaluja haasteiden ratkaisuun ja edistämiseen. Opinnäytetyö on kuitenkin onnistunut myös ilmentämään olemassa olevaa asiantuntijuuttani hyvin siitä huolimatta, että usein suhtaudun itseeni ja tekemisiini kriittisesti ja välillä epävarmuutta tuntiessani vähättelen taitojani.

Kirjoittaminen työn ohella oli välillä raskasta ja erityisesti viikkoanalyysien aiheiden löytäminen tuotti isoja haasteita. Tarkasti valitut aiheet onnistuivat kuitenkin käsittelemään oman työni ja meneillään olevan ammatillisen kehittymisen ydinkysymyksiä. Välillä viikkoanalyysini tuntuivat pintapuolisilta muiden näkökulmien esittelyiltä peilaten omiin kysymyksiini. Todellinen ammatillisen kehittymisen prosessi kuitenkin alkaa vasta kun sisäistän ja ymmärrän uutta löydettyä tietoa ja lähden soveltamaan sitä omaan työhöni. Luonnollisesti prosessina se on hitaampi, pitkäjänteisyyttä vaativa vaihe.

Opinnäytetyön välittömänä seurauksena esimieheni rohkaisemana tulen kehittämään suunnittelutyön laadun arviointia yrityksessämme ainakin nyt alkuun arviointilomakkeen avulla. Perustuen UX-suunnittelun laadukkuuden mittauksen pohdintoihini arviointilomake tullaan perustamaan löytämiini heuristisiin kysymyksiini ja arvioinnin tulee tekemään työn toteuttanut suunnittelija, vertaisarvioijina kollegat sekä suunnitteluprosessiin osallistunut asiakkaan edustaja. Näin vastauksista saadaan kolme keskenään vertailtavissa olevaa yhteenvetoa. Arviointilomaketta tullaan pilotoimaan muutamassa tulevassa projektissa ja tulosten perusteella näen mihin suuntaan sitä kannattaa lähteä viemään eteenpäin. Laadukkuuden mittauksen edistämisen lisäksi opinnäytetyön kirjoittamisen prosessin aikana laajensin ymmärrystäni design systeemistä suunnittelun ohjauksen ja hallinnan työkaluna sekä hahmotin omia vahvuksiani vastuullisen digitaalisen suunnittelun äärellä.

Viikkoanalyysien vaaditut lähteet onnistuivat myös muistuttamaan, että oman työympäristön lisäksi itsenäistä kehittämistä varten on tarjolla lähes rajattomat resurssit erilaisia kirjoja ja verkkoartikkeleita monipuolisilla näkökulmilla. Alakohtaiset pohdintani eivät nimittäin ole ainutlaatuisia ajatuksia vaan monet muutkin suunnittelijat ovat olleen samojen asioiden äärellä ja etsineet vastauksia kysymyksiinsä. Koen, että tämä viittaa siihen, että ammatillinen kehitykseni on menossa oikeaan suuntaan ja minun tarvitsee valita mihin haluan keskittyä. Opinnäytetyöni ei ollut helppo projekti mutta se tarjosi minulle merkittävän muistutuksen miten ottaa omaa ammatillista kehittymistäni paremmin ja tehokkaammin hallintaan.

Lähteet

Drupal. s.a. About. Luettavissa: <https://www.drupal.org/about>. Luettu: 7.1.2023.

Fessenden, T. 11.4.2021 Design Systems 101. Nielsen Norman Group -sivuston artikkeli. Luettavissa: <https://www.nngroup.com/articles/design-systems-101/>. Luettu: 8.1.2023.

Friedl, J. 3.1.2021. Measuring design quality with heuristics. UX Collective -blogi. Luettavissa: <https://uxdesign.cc/measuring-design-quality-with-heuristics-44857efa514>. Luettu 4.12.2022.

Friedman, V. 25.8.2022. Designing Better Error Messages UX. Smashing magazine -sivuston blogi. Luettavissa: <https://www.smashingmagazine.com/2022/08/error-messages-ux-design/>. Luettu: 6.12.2022.

Frost, B. 2016. Atomic Design. Frost Brad. Pittsburgh.

Greenwood, T. 2021. Sustainable Web Design. Jeffrey Zeldman. New York.

Norman, D. 2013 Design of Everyday Things. Basic Books, A Member of the Perseus Books Group. New York.

Onix-Systems. 8.1.2019. Matters of the HEART: How to Measure UI and UX Design. Onix-Systems -blogi. Luettavissa: <https://onix-systems.medium.com/matters-of-the-heart-how-to-measure-ui-and-ux-design-b7f29b77a711>. Luettu 6.12.2022.

Panchadsaram, R. s.a. What is an OKR? Definition and Examples. What matters -sivuston artikkeli. Luettavissa: <https://www.whatmatters.com/faqs/okr-meaning-definition-example>. Luettu: 13.11.2022.

Joon Park, S. & MacDonald, C. M. & Khoo, J. M. 2012. Do you care if a computer says sorry?: user experience design through affective messages. DIS '12: Proceedings of the Designing Interactive Systems Conference. Luettavissa: https://www.researchgate.net/publication/254462176_Do_You_Care_if_a_Computer_Says_Sorry_User_Experience_Design_through_Affective_Messages. Luettu: 5.12.2022.

Reilly, K. 14.1.2020. What is good design, really? UX Collective -blogi. Luettavissa: <https://uxdesign.cc/what-is-good-ux-design-really-25636d2201c>. Luettu: 6.11.2022.

Saavutettavasti.fi 10.2.2022. WCAG. Verkkosivustojen saavutettavuus -artikkeli. Luettavissa: <https://www.saavutettavasti.fi/verkkosivustojen-saavutettavuus/wcag/>. Luettu: 8.1.2023

Scacca, S. 16.6.2022. How To Measure the Success of Your Design System. Progress Tekerik - blogi. Luettavissa: <https://www.telerik.com/blogs/how-to-measure-success-design-system>. Luettu: 4.12.2022.

This American Life 18.8.2009. Ira Glass on Storytelling 3. Video. Katsottavissa: <https://www.thisamericanlife.org/extras/ira-glass-on-storytelling>. Katsottu 22.1.2023.

Toth, A. 15.3.2022 How to do great UX research on a budget. Stride Consulting -blogi. Luettavissa: <https://www.stridenyc.com/blog/how-to-do-great-ux-research-on-a-budget>. Luettu: 28.12.2022.

Valtiovarainministeriö s.a. Saavutettavuus. Luettavissa: <https://vm.fi/saavutettavuusdirektiivi>. Luettu: 6.1.2023.

W3C. 2016. Visual Presentation: Understanding SC 1.4.8 -ohjeisto. Luettavissa: <https://www.w3.org/TR/UNDERSTANDING-WCAG20/visual-audio-contrast-visual-presentation.html>. Luettu: 11.12.2022.